

Wtorek 14. października 1919.

Cena za egzemplarz **60 hal.**
we Lwowie i w Kraju
Prenumerata mies. we Lwowie i w Kraju 12 zł.

Popularny dziennik ilustrowany
wychodzi we Lwowie każdego dnia popołudniu.

Adres: „WIEK NOWY“ Lwów, ul. Sokoła (dawn. Włosty).
Numer telefonu Redakcyi i Administracyi: 277.

Artykuły nadsyłać należy wprost do Redakcyi „Wiek Nowego“ we Lwowie, ul. Sokoła l. 4. Rękopisów Redakcyja nie zwraca. Przekazy, zamówienia na prenumeratę i ogłoszenia adresować do Administracyi „Wiek Nowego“ we Lwowie.

Ogłoszenia oblicza się po 100 K. za wiersz nonparelowy jednolamowy. — Drobne ogłoszenia za słowo 30 hal. — Prywatna korespondencyja i ogłoszenia małżeńskie 60 hal. za słowo. Tłuste słowo podwójnie. Nadesłane i Nekrologia 300 K. od wiersza. Po krawce i komunikaty 500 K. — Dla poszukujących pracy 20 hal. — Paski na stronach tekstowych liczone będą po 200 K. za wiersz nonparelowy jednolamowy. — Wszystkie ogłoszenia w numerach sobotnich, świątecznych i przedświątecznych o 50 proc. drożej.

„Wiek Nowy“ posiada połączenie telegraficzne między innymi tak w kraju jak i zagranicą. — „Wiek Nowy“ jest do nabycia we wszystk. B. dzien. i trafikach w Galicyi. —

Armia von der Goltza rozpoczęła ofensywę na Rygę.

Komunikat warszawskiego sztabu generalnego.

z dnia 12-go października 1919 r.

WARSZAWA. Komunikat sztabu generalnego z 12 b. m.

FRONT LITEWSKO BIALORUSKI. Na północ od Drysy ogień naszej artyleryi ciężkiej uszkodzony został most kolejowy na rzece Ustryca.

Oddziały naszej floty pińskiej zaatakowały przeciwnika na wschód od Petrykowa

pod wsią Szybkowice i zmusiły go do cofnięcia się i pozostawienia w naszych rękach karabinu maszynowego, dużo broni ręcznej, amunicyi i materiału wojennego. Zresztą na całym froncie starć poważnych nie było.

FRONT WOLYŃSKI: Spokój.

HALLER.

Von der Goltz rozpoczął ofensywę na Rygę.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse“ donosi z Berlina 11 bm. Rotterdam. Allg. Pressagentur donosi z Rygi, że wojska gen. von der Goltz rozpoczęły bez przygotowania artylerzyckiego ofensywę na Rygę. Bitwa toczyła się 13 klm. od Rygi. Do dziś południa zdołali Lotysze utrzymać swoje pozycje. Według oceny sztabu generalnego, generał Goltz posiada 30—40.000 żołnierzy pod swoimi rozkazami. Goltz jest popierany przez rosyjskiego pułkownika Bermonta. Bermont doniósł pewnemu korespondentowi, że obecnie rozpoczęcie czynnej akcji. Wznowienie blokady Niemiec przez koalicję na najbliższy miesiąc będzie bez skutku, ponieważ Niemcy są po zwycięstwach. Zamiarem Bermonta jest zdobyć najpierw Estonję i Inflanty, a potem rozpocząć akcję przeciw bolszewikom.

WIEDEŃ. (PAT.) B. K. Z Londynu. Daily Chronicle donosi z Rygi że wojska niemieckie w sile 20.000 żołnierzy atakują Lotyszów w odległości kilku kilometrów od Rygi. Do depeszy tej podaje biuro Wolfa uwagę, że wiadomość ta jest błędna, idzie tu bowiem o wojska rosyjskie pułkownika Awala Bermonta. Niemieckie formacje nie uczestniczyły w tych walkach.

WIEDEŃ. (PAT.) B. K. Z Berlina. W sprawie zawieszenia t. zw. małej blokady nad Niemcami donosi „Lokal Anzeiger“, że flota angielska stojąca przed Rygą, odjechała na pełne morze w niewiadomym celu.

WIEDEŃ. (PAT.) B. K. Z Krolewca 11. bm. Z wiarygodnego źródła donoszą, że oddziały estońskie maszerują na Rygę, nadto są w drodze do Rygi parowce transportowe z wojskami estońskimi na pokładzie.

Uroczystości wojsk polskich w Krakowie.

KRAKÓW. (PAT.) Uroczystość zjednoczenia Wojsk Polskich w 5 rocznicę wyjazdu 2 brygady legionów polskich odbędzie się w Krakowie w niedzielę dnia 19 bm. Naczelnik Państwa przyrzekł swoje przybycie. Dla uroczystego obchodu tego dnia, w którym całe społeczeństwo polskie skupi się około zwycięskich sztandarów Wojsk Polskich, zawiązał się osobny komitet a ks. prymas arcybiskup dr. Dalbor przyjął nad nim protektorat. Program uroczystości będzie ogłoszony później.

Senat paryski ratyfikował pokój.

WIEDEŃ. (PAT.) B. K. Z Paryża. 11 bm. Na dzisiejszym posiedzeniu uchwalił senat ratyfikację traktatu pokojowego wersalskiego 317 głosami przy 1 wstrzymaniu się od głosowania. Przeciw traktatowi nikt nie głosował.

Wycofanie 1 i 2 koronówek w Czechach.

WIEDEŃ. (PAT.) B. K. z Pragi 11 b. m. Ministerstwo Skarbu ogłasza, że z dniem 14 października będą noty 1 i 2 koronowe wycofane z obiegu. Wymiana tych not będzie jeszcze dozwolona 15 października br. w urzędach państwowych i instytucjach bankowych.

Prawda czy pozór.

WIEDEŃ B. K. z Berlina 11 bm. Gen. von der Goltz wystosował do wojsk w prowincjach nadbałtyckich krótkoterminowe ultimatum, w którym wzywa żołnierzy, by usłuchali rozkazu opróżnienia tych prowincyi wydanego przez rząd niemiecki.

Kurs dewiz.

ZURYCH 11 b. m. Dewizy: Berlin 21'30 (dnia poprzedniego 21'50). — Wiedeń 6'25 (6'25). — Praga 16'75 (16'50). — Noty koronowe stemplowane 6'50 (6'35). — Noty niestemplowane 6'50 (6'35).

Zjazd przeciw alkoholowy w Warszawie.

WARSZAWA. (PAT.) W sali Towarzystwa rolniczego rozpoczął się wczoraj zjazd przeciw-alkoholowy. Obradom przewodniczy pani Zofia Daszyńska-Golińska.

INŻYNIER JÓZEF JASKOLSKI.

Nadwiślan ko-olsztyński okręg plebiscytowy.

(Z powodu przybycia braci naszych z Warmii i Pruskiego Mazowsza).

Lwów, 13 października.

Ogólny obraz tego okresu przedstawia załączona mapa, wykreślona zgodnie z warunkami traktatu wersalskiego z dnia 28-go czerwca 1919. Na ten okręg składają się nadwiślańskie powiaty Malbork, Szum, Sasz i Kwidzyn, po Południową część Warmii i Mazowsze Pruskie o łącznej powierzchni 14.751 km. kw. i ludności ogólną 724.000.

Malbork, Szum i Warmia, należały do Polski aż do roku 1772, natomiast Kwidzyn, Sasz i Mazowsze Pruskie stanowiły dzielnicę między Krzyżaków, a później księstw pruskich.

Pod względem wyznaniowym powiaty Olsztyn i Ressel, jako część dawnej

Warmii, są przeważnie katolickie, całe Mazowsze z powiatem Suskim jest przeważnie ewangelickie, a w powiatach nadwiślańskich obydwa wyznania prawie równoważą się. Żydów jest tam bardzo mało i nie stanowią oni nawet 1 procent ogółu ludności.

Pierwszymi dziedzicami tej krainy były wojownicze plemiona litewskie Prusowie, Sudawowie i inni którzy srodze dawali się we znaki sąsiadnym plemionom lechickim.

Do walki z tymi najeźdźcami sprowadził w roku 1225 ks. Konrad Mazowiecki Krzyżaków, którzy też do końca 14 wieku wytopili tubylców doszczętnie.

Po zdruzgotaniu potęgi krzyżackiej w roku 1410 i ostatecznym ustaleniu pokoju traktatem toruńskim z roku 1466 pustkowie pruskie zaczęły szybko zaludniać się.

Z północy od nas zaszła fala niemiecka, od południa z sąsiedniego Mazowsza napływali kolonizatorzy polscy. Stosownie do tego północna część całego okręgu plebiscytowego, obejmująca powiaty: Malbork, Szum, Sasz, Kwidzyn i część powiatów Olsztyn, Ressel, Lec i Olesko, o ogólnej powierzchni 4685 km. kw. ma tylko

40.000 Polaków obok 260.000 Niemców, gdy tymczasem znacznie większą południową część tego okręgu, mierzącą 10.066 km. kw. obszaru, zamieszkuje 262.000 Polaków i tylko 162.000 Niemców z których znaczną większość stanowią mieszkańcy miast. W całym okręgu plebiscytowym mamy 422.000 Niemców i 302.000 Polaków, których Niemcy odsadzili już od polskości i w oficjalnej statystyce nazywają wprost „Musurami-Masuren”.

Czy słusznie? To dopiero plebiscyt okaże, bo dotąd statystyka notowała tylko zewnętrzne cechy ludności język, wyznanie, zatrudnienie i t. d. i nigdy jeszcze nie wkraczała w dziedzinę uczuć: zarządzane obecnie plebiscyty będą pierwszymi eksperymentami tego rodzaju i mogą one zgotować wielkie niespodzianki. Sądząc z danych statystycznych, północna część tego okręgu plebiscytowego powinna się opowiedzieć za przynależnością do Prus wsch., z którymi styka się bezpośrednio, południowa zaś — za przynależnością do Polski z którą łączy się terytoryalnie bez żadnych przeszkód terenowych.

A jednak plebiscyt może zawieść obydwie te przewidywania: północna część

Z powodu przyjazdu do Lwowa Warmińczyków i Mazurów.

może wybrać przynależność do Polski z powodów ekonomicznych, aby uniknąć nie zniernych ciężarów, nałożonych na Niemcy, jak również Mazowsze Pruskie może zawieść nasze rachuby.

Mazur pruski jest wprawdzie czysto polskiego pochodzenia i językiem i obyczajem nie różni się od Mazura płockiego lub łomżyńskiego, ale przewyższa go znacznie ogólną kulturą i zamożnością, a co najważniejsze — różnią ich wyznania, gdyż pierwszy jest od 16 w. ewangelikiem.

Oddzieleni od reszty Polski kordonem, pozbawieni własnej klasy oświeconej, gdyż jest to kraj typowo-włościański (mieszkańcy miast są przeważnie Niemcami), a przeciętny Mazur, który wznosił się na wyższy szczebel społeczny, przeważnie zniemczył się, Mazurzy pruscy pozostają od 500 lat bez przerwy pod wyłącznym wpływem niemieckim, który dokonał tego, że sami Niemcy mogli nazwać Mazurów „najwerniejszymi poddanymi króla Pruskiego“.

Co w tych warunkach przeważa szale? Czy wspólność krwi, czy też wspólność historii i do pewnego stopnia kultury? Oto pytanie, nad którym pracują: 1. Komitet mazurski, Warszawa, pałac Kronenberga, 2. Komitet Warmiński, Warszawa, S-ta Krzyska 30, 3. Komitet Kresów Pomorskich, Warszawa, Czackiego 3—5 i 4. Komitet Obrony Kresów zachodnich, Lwów, Akademicka 13. — O komitetach prowincjonalnych, które prawdopodobnie istnieją, na razie brak wiadomości.

Wszystkie te komitety prowadzą obecnie prace przygotowawcze, poza obrębem okręgu plebiscytowego, który jest niedo-

stępny, gdyż znajduje się jeszcze we władaniu niemieckim.

Oprócz przygotowywania stosownych rozszur i publikacji, komitety te uatwiała rodzowitym Mazurom i Warmińczykom przyszylni działaczom plebiscytowym, zwiedzanie i poznawanie całej Polski, któ-

ra w ich oczach stale zohydżają wsi wrogowie.

Właśnie w niedzielę zjechała do Lwowa partya z 36 osób, z pośród tych polskich Kresowców.

Witamy ich wszyscy sercem braterskim i otwartym ramionym!

W Ministerstwie Wyznań religijnych i oświecenia publicznego.

(Specjalny wywiad „Wiek Nowego“).

14

Ogromna praca i liczne agendy czekały odrazu to Ministerstwo. Szkolnictwo polskie, uregulowane było właściwie tylko w Galicyi, Królestwo, a może w większej jeszcze mierze Księstwo Poznańskie, ograniczały się do szkolnictwa prywatnego, stojącego niekiedy bardzo wysoko, ale rozbitego na szereg luźnych placówek oświatowych. Z chwilą powstania jednolitego Państwa Polskiego potrzeba było utworzyć jednolity plan dla szkół od najniższego do najwyższego typu. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego musiało wystąpić tu z inicjatywą, dostosowaną do wszystkich dziedzin, musiało iść się upaństwowienia prywatnych zakładów, a przedewszystkiem otwierania nowych szkół.

Tę pracę chcąc bliżej poznać, udałam się do Ministerstwa z prośbą o szczegóły. Już sama ilość biur i zajętych w nich urzędników, między którymi spotkać można i naszych znajomych ze Lwowa, ożywiony tych, jak tu panuje — świadczą o wielkiej intensywnej pracy Ministerstwa.

Podział Ministerstwa

Dzieli się ono na dwa departamenty: wyznań religijnych i publicznego oświecenia.

Na samym wstępie trzeba podkreślić, iż pierwszy dział usilnie przestrzega jak-najsurowiej tolerancji wyznaniowej i równo uprawnienia. Np. weźmy wyznanie mojżeszowe: tu kwestyę tę rozwiązano odrazu jasno, troszcząc się o odpowiednie przygotowanie rabinów, przyczem zmienia się w duchu kulturalnym przestarzałe i nieodpowiadające postępowi czasu przepisy. Ministerstwo planuje otwieranie seminarjów izraelskich i szkółek hebrajskich. To samo stosować się będzie do innych wyznań obywateli Państwa.

Dałam pani umyślnie przykład na religij żydowskiej, gdyż szybkie załatwienie tej sprawy, świadczy wymownie o dobrej woli ze strony Polski ukończenia pomyślnie problemu tak dość zakłamanego, jakimi są żądania żydów-Polaków.

Departament oświatowy

podzielono na cztery sekcye, obejmujące wszelkie rodzaje szkolnictwa, od najwyż-

Dr. Stanisław Lempiński.

Uniwersytet wileński.

II.

Z upadkiem Jezuitów, nastąpiła gwałtowna zmiana w losach Akademii Wileńskiej. Doznała ona jakby elektrycznego wstrząsu, który omaloby nie zachwiał jej bytem.

Miała się nią zająć utworzona wtedy w Polsce — jak wiadomo — Komisya Edukacyjna. Była nawet chwila, że chciano ją zepchnąć do rzędu średniego zakładu naukowego. Po pewnych wahaniach i męczącym okresie przejściowym, przetrwała Komisya dawną Wszechnicę jezuitcką na t. zw. „Szkole Główną Litewską“, w której naturalnie nauczali dalej eksjezuici, z pewnym przybytkiem, ludzi nowych, nawet cudzoziemców. Odrodzona ta uczelnia zaczęła naprawę i z pożytkiem działać dopiero w roku 1781, kiedy to sławny Poczobut stanął na jej czele. Na utrzymanie Akademii przeznaczyła Komisya Edukacyjna 150.000 złp.

W organizacji Szkoły poczyniono ważne różnice: podzieloną ona została teraz na dwa kolegia, t. fizyczne i moralne, a każde z nich miało swego prezydenta i sekretarza.

W pierwszym kolegium wykładano

matematykę, astronomię, fizykę, chemię, nauki przyrodnicze i medycynę, w drugim zaś: prawo, teologię, historję i literaturę. Faktycznie zatem, istniały wszystkie 4-ry wydziały, tylko, że w stanie pewnego skondensowania. Brzemie urzędzenia Uniwersytetu w szczegółach wziął na się — jak wspomniano — niezamordowany i pełen inicjatywy Poczobut. Sprowadzono cały szereg nowych, znamienitych sił nauczycielskich. Cudzoziemcy Regnier, Bisio i Briótet zajęli katedry medyczne, które stanowiły w Akademii nowość, zrazu starannie unikaną przez młodzież szlachecką, uważając to „cyrulictwo“ za niegodne herbowego klejnotu. Z dawnych Jezuitów odznaczyli się obecnie: matematycy ks. Kundziez i Narwoisz, fizyk i technolog ka. Józef Mickiewicz, krawiatk i opiekun Adama, astronom Strzecki zaś z nowych „nabytków“: sławny teolog — mowca Karpowicz, historyk-Misyonarz Hussarzewski, chemik Włoch Sartoris, przyrodnik Gilbert, Francuz, zarazem botanik, zoolog i fizyk, europejskiego nazwiska, wielce zasłużony dla badań flory litewskiej oraz drugi przyrodnik-botanik i antropolog, Jerzy Forster, sławny podróżnik i awanturnik, w swoim czasie również pierwszorzędną gwiazda. Tych kilka nazwisk daje już miarę zmiany na lepsze, jaka zaszła w Szkole Wileńskiej z rokiem 1781-ym.

Szkola Główna litewska istniała przez

niespełna 14 lat. Pomimo, że „Komisya Edukacyjna“ dążyła do tego, aby sekularyzacyę Akademii jak najprędzej przeprowadzić, a nawet utworzono w tym celu w Krakowie specjalne seminarjum nauczycielskie, przecież, prócz lekarzy i przyrodników, przeważnie obcokrajowców, całe pozostałe grono składało się z księży, dawnych Jezuitów i profesorów. Z uporządkowaniem i scharmonizowaniem ciała nauczycielskiego, — miał Poczobut, rektor z nominacji przez cały czas trwania Akademii, kłopotów niemało.

Nadto profesorowie duchowni, zaopatrzeni w dobre beneficye kościelne a pobierający skąpy pensyjke z Komisji edukacyjnej, zaniebdywali swoje katedry, a za ich przykładem siali często i docenci świeccy. Uczniów też było w owym czasie nie wielu, przeważnie klerycy. Środki naukowe, wobec słabego uposażenia Szkoły Głównej, nie mogły się również rozrastać.

Mimo wszystko jednak utrzymanie tego zakładu nie było bez znaczenia, choćby dlatego, że właśnie dzięki temu, — jeśli ma się prawdę powiedzieć — przedłużeniu, tylko że mniej solidnemu, Akademii Jezuitckiej na lat kilka nastąpię, utrzymanie zostały dla przyszłości: biblioteki, środki naukowe, zasoby i przeważnie funduszów, odsiedkiczonoych po Jezuitach.

Po przyłączeniu Litwy do Rosyi w trzech oim rozbiórce, nastąpię w Akademii wileńskiej i jej położeniu znów niejaka zmiana.

czego do najniższego. Co się tyczy uniwersytetów, postarano się przede wszystkim o obsadzenie katedr w Warszawie, Poznaniu i Wilnie, oraz na tzw. uniwersytecie w Lublinie. Kwestya uniwersytetu lwowskiego i krakowskiego była już ułatwiona, gdyż obie te uczelnie miały wszystkie fakultety i katedry zajęte. Dziś kwestya tak się przedstawia, że da Bóg, iż niebawem nawet i uniwersytety nasze, nieposiadające wszystkich fakultetów, będą mogły w pełni funkcjonować. Ministerstwo z szczególną troską stara się przede wszystkim o pozyskanie znakomitych uczonych i artystów. Wtórzy dotychczas zajmowali katedry zagraniczne i wielu już z nich dziś wyklada w kraju.

Nowy system wykładów.

Chcąc ułatwić młodzieży naszej, zapelniającej tak licznie wojskowe szeregi, studia uniwersyteckie, Minister zaprowadza system tak zwany trzyletni, przyczyni się to w wielkiej mierze do ulżenia w składaniu egzaminów.

Wypozyczenie uniwersytetów

będzie również jednym z pierwszych zadań naszych. Laboratoria, ogrody botaniczne, biblioteki, specjalne zbiory i okazy, budynki dostosowane do specjalnych potrzeb nauki — wszystko to z czasem musi powstać i musi być wydatnie dotowane przez Rząd.

Równoprawienie kobiet na wszechniach

stało się już faktem dokonany. Ministerstwo dopuściło kobiety na wszystkie wydziały, z wyjątkiem, naturalnie, teologicznego.

Inne uczelnie.

Podobnie wyposaży się tak bardzo

potrzebne szkoły politechniczne. Utworzymy szkołę gospodarstwa wiejskiego z wydziałem leśnym i rolniczym. Powstanie tu niebawem Akademia Górnicza, której waga i znaczenie aż nadto nasze bogactwo kopalne.

Szkolnictwo średnie.

gdzie szefem jest tyle zasłużony pedagog, p. Łopuszański, będzie się reformowało w duchu nowoczesnym, wprowadzając nowe działy, dzieląc je na szereg nowych typów, przystosowanych do dalszych studiów. Sam sposób nauczania ulegnie też pewnym zmianom, niektóre z przedmiotów zostały rozszerzone, niektóre zaś ściśnione, lub zupełnie wyłączone. Do tego potrzeba będzie specjalnych podręczników, które w krótkim czasie pojawić się muszą. Idzie o zniesienie nieznośnego schematu nauczania, ułatwienia uczniowi nabycia jak najwięcej wiedzy sposobem jasnym i nieobciążającym umysłu, któremu odrazu powinno się ukazać szersze horyzonty.

Ministerstwo upaństwowiło kilkadziesiąt szkół średnich i dale idzie tą drogą. Warszawa pod tym względem jest uprzywilejowana i tu czeka ją wiele pracy. Ministerstwo jednak nie chce tworzyć nadmiernej ilości gimnazjów i dlatego też starać się będzie usilnie również o zakładanie

szkół zawodowych

przygotowujących fachowców dla naszego handlu i przemysłu, oraz zawodowe szkoły techniczne i dopełniające. Warszawską szkołę handlową Rostanda już upaństwowiono. Dla szkół tych utworzono osobną sekcję szefem której jest p. Miklaszewski.

Ruch oświatowy

wzmógł się u nas ogromnie, a co z prawdziwą nadością podkreślić należy, krzewi się

on wśród naszego włościanstwa, starających się o szkoły w swoich gminach i to nie tylko szkoły ludowe, ale nawet gimnazja. W gminie Liskówi gdzie bardzo pożyteczną działalność rozwijał ksiądz Ghuziński, chłopcy pomimo bardzo trudnych warunków ufundowali gimnazjum! Wszędzie powoli znać gorączkowe pragnienie oświaty, co nie trzeba podkreślać, będzie miało jak najlepsze skutki na przyszłość. Dlatego też specjalną opieką musi otoczyć się

szkoły niższe,

ludowe, gdzie również cały system nauczania musi ulegnąć gruntownej zmianie i być prowadzony w duchu obywatelskim. Wiadomą rzeczą jest, że dotychczasowe szkoły ludowe w Galicyi wraz z dzielnym naszym nauczycielstwem były również jakby naszymi twierdzami i działały wiele, w przyszłości będą one miały niemińsze znaczenie, uświadamiając lud nasz i dając mu kulturę.

W Królestwie utworzy się nowy typ szkoły ludowej tj. siedmioklasowej, do której plany się już przygotowują.

Wielki brak nauczycielstwa,

jakiego da się obecnie odczuwać. Ministerstwo wszelkimi siłami będzie się starało zaspokoić przez tworzenie seminarjów na całym obszarze naszej ziemi, ułatwiając zdobycie wiedzy kandydatom nauczycielskim.

Propaganda.

Celem jak najszybszego szerzenia propagandy oświatowej, Ministerstwo imcywowało i imcywować będzie popularne wykłady, wędrownie biblioteki, pokazy z dziedzin sztuki, przyrody, techniki, urządzić będzie kursy teoretyczne i praktyczne.

Minister Łukasiewicz, dawny profesor Uniwersytetu lwowskiego, zabrał się do

Sprawę szkolnictwa, a więc i Szkoły Głównej, wziął w swoje ręce „rządca Litwy”, Repnin. Na szczęście jednak znalazł się znów Poczobut, który swoją powagą u Repnina i niezwykłym rozsądkiem potrafił sprawy poprowadzić tak, że już w jesieni 1795 r. rozpoczęto — po przerwie — naukę w Akademii i innych szkołach, a w połowie następnego roku doczekał się Uniwersytet wileński nowego statutu i reorganizacji.

Otrzymał on teraz nazwę „Szkoły Głównej wileńskiej”, a zarząd jego funduszami, jak wogóle podstawą materialną całego szkolnictwa litewskiego, — przyjęła nowa „Komisya edukacyin litewska” tzw. „repninowska”. Zamiast dwóch kolegiów, które istniały do niedawna, podzielono nauki na cztery wydziały: moralny, fizyczno-matematyczny, lekarski i literatury, a władza główna spoczęła znów w rękach rektora. Zdawało się, że w Uczelni wileńskiej rozpocznie się — jak to ciężkiego położenia narodowego — jakiś żywszy ruch naukowy, bombardują, że i na katedry pozyskano niektóre znakomite sily, jak n. p. młodego Jędrzeja Śniadeckiego na profesora chemii, a słynnego później botanika, ks. Stanisława Jundziłła, na wiceprofesora historii naturalnej — (profesorem był Spitznagel, ojciec Ludwika przyjaciela Słowackiego). Także Poczobut odnal się w zakresie naukowe i cały pograżył się w obserwacjach astronomicznych, a rektorem Uniwersytetu został Stroynowski, profesor prawa natury, ksiądz, ale cwa-

zem prawdziwy wychowanek wieku oświeconego i jego liberalnych filozofów. Ponadto wymienić należy z czasów „repninowskiej” Szkoły Głównej: ks. Filipa Neryu za Gołanickiego, profesora literatury, wymowy i poezji, znanego autora rozpraw estetycznych, Franciszka Smuglewicza, profesora malarstwa Rumera — rysunków, Gucewicza — architektury i innych.

Nie obeszło się jednak bez różnych przykrych przejęć — i w dobie „Szkoły Głównej Wileńskiej”. Tak n. p. w r. 1800 ni stąd, ni zowąd, oddał niespodzianie car Paweł całą edukację publiczną w zabranych prowincjach — Jezuitom, których w Rosyi nie rozwiązano, gdyż Katarzyna nie uznała była dotyczącej bulli Klemensa. Jezuitci wyścignęli też zaraz ręce po Akademię wileńską. Tłumaczenia i przekonywania Poczobuta, owego dobrego ducha Akademii, nie odnosiły zżymu skutku w oczach Jezuitów; kiedy zaś Poczobut odważył się napisać w tej sprawie prośbę do cara Pawła, błagając go o utrzymanie Akademii w jej obecnym stanie, został za tę śmiałość karatowany i przegiędział dwa tygodnie w ciężkim i wodzie pod strażą u Dominikanów wileńskich.

Ostatecznie jednak, odpór i odwaga Poczobuta zrobili swoje, gdyż Jezuitci sami cofnęli się i wyjednali u cara odłożenie dekrety. —

Życie w Uniwersytecie zaczęło powoli zakwitać, wykłady z wszystkich wydzia-

łach szły normalnym torem, przybywali jeszcze nowi docenci.

Z wiosną 1802 rozpoczęły się w Petersburgu narady nad nowym programem instrukcyi i oświaty publicznej w całym Imperyum. Rektor wileński, Stroynowski, został powołany do stolicy carskiej. We wrześniu 1802 przyszło do utworzenia Ministerstwa Oświaty, na czele którego stanął hr. Zawadowski. W tym samym roku cesarz Aleksander odwiedził Uniwersytet wileński, oprowadzany przez Poczobuta.

W Petersburgu, w sprawach oświatowych, w t. zw. Komitecie Murawiewa, coraz większą rolę grać poczyna ks. Adam Czartoryski, mianowany istotnie niebawem kuratorem „okregu naukowego wileńskiego”, do którego miały należeć gubernie: wileńska, grodzieńska, mińska, mohilewska, witebska, wołyńska, podolska i kijowska. Tak ogromny był okreg i zakres działalności księcia-kuratora, przyjaciela Aleksandra I.

Wreszcie — za sprawą Czartoryskiego podpisuje car 4. kwietnia 1803 r. akt potwierdzenia „Uniwersytetu Wileńskiego”, z przydomkiem „Imperatorski”, a z tą chwilą rozpoczyna się najświetniejszy, najbujniejszy i najbardziej obfity w plony okres rozwoju polskiej Wszechnicy we Wilenie.

pracy z całym zapalem i pracy tej oddany jest całkowicie. O Lwowie, naturalnie, nie zapominał, mówił o nim troszczy się i każdego Lwowianina, mimo tak wielkiego zajęcia, chętnie wita.

Cały, wyżej nakreślony program prac Ministerstwa, wydaje już dziś piękne owoce, a ponieważ Polska bądź co bądź jest gruntem podatnym, może żywić nadzieję, że w niedługim już czasie, ogólna oświata stanie na wysokim poziomie.

Janina Walicka.

O czem mówi i pisze Warszawa.

Czcigodny gość. — Wojna wszechnicza polska. — Nowy projekt podatku. — Warszawa musi mieć ciastka. — Za 50 milionów mk. towarów tekstylnych. — Ciekawa statystyka. — Zagraniczní dziennikarze. — Otwarte listy.

(aka) Przyznać trzeba, że Warszawa zainteresowała się odwiedzinami Władysława Mickiewicza. Naprzykład: wspaniale było przywitanie czcigodnego gościa przez Radę miejską w Warszawie. Wprawdzie nie pofatygowało się prezydium Rady do Mickiewicza, ale zaprosiło go na posiedzenie, które odbyło się, jak co tygodnia, na galerii zjawilo się trochę ciekawej publiczności. Radni zjawili się prawie w komplecie. A gdy wszedł na salę Władysław Mickiewicz powitał go wspaniałą przemową członek prezydium Rady miejskiej Artur Oppman (poeta Or-Or). Publiczność na galerii biła brawo. Nastąpiła wymiana ukłonów itd. Wszystko bardzo uroczyste, to znaczy nudnie i oficjalnie.

A Władysław Mickiewicz kiedy tym razem iechał z Paryża do stolicy wojnej niepodległej już Polski z pewnością wyobrażał sobie inaczej to spotkanie.

Atoli poza oficjalnym tem przyjęciem spotykają Władysława Mickiewicza w Warszawie holdy zasłużone ze sfer artystyczno-literackich. I tak na przedstawieniu w teatrze Rozmałość, powitał ze sceny obecnego w łóży Władysława Mickiewicza prezes teatrów miejskich dyr. Lorentowicz i reżyser Józef Śliwicki. Nazajutrz odbyło się uroczyste przyjęcie czcigodnego gościa w Towarzystwie literatów i dziennikarzy.

Władysław Mickiewicz zabawi w Warszawie dłużej. Podobno sfery obywatelskie przygotowują się powitać syna wielkiego Adama na rozmaitych proszonych wieczorach.

W okresie, kiedy nie mógł być czynnym Uniwersytet warszawski stworzono tutaj wołną wszechnicę polską. Grono profesorskie reprezentowali uczeni tej miary co Ludwik Krzywicki, Ryszard Błędowski, W. M. Kozłowski, Włodzimierz Gorjaczkowski i inni. Obecnie szkoła ta znacznie rozszerzona przez zorganizowanie pracowni chemicznej, zoologicznej, geologicznej, psychologicznej, anatomii i fizjologii roślinnej rozpoczyna nowy rok szkolny. Uroczyste otwarcie odbyło się onegdaj przy współudziale licznych delegacji rozmaitych instytucji naukowych, przedstawicieli władz i ministerstwa oświaty i kultury.

Każda szanująca się rodzina w Warszawie ma pianino lub fortepian w mieszkaniu. Jakiś mizantrop, który widocznie ma już dość tego „bębnienia” proponuje ministerstwu finansów, aby nałożono podatek osobny na tych, którzy mają w domu fortepian.

Piekarze zastrajkowali z powodu zakazu wypiekania ciastek i. zwyceżyli. Ciastka ukażą się znowu w wolnym handlu. Strajkujący dowiedli, że mąka i cukier używane do wypieku ciastek szły na paszk i tajemny wypiek bez pozwolenia władz szkodzi interesom związku zawodowych piekarzy — zaś na ogólne stosunki aprowizacyjne nie wpływało wcale czy istnieje czy nie istnieje wolny wypiek ciast. Wobec tego cukiernie warszawskie znowu pełną będą obfitości i zazdrość będą tych ciastek mieszkańcom Warszawy rozmaite miśy, które tyle wygadują na naszą polską rozrzutność w jedzeniu i picie.

Władze „znalazły” ukryte w tajnych magazynach towary tekstylne wartości 50 milionów mk. Nikt jednak nie wie, co rzeczywiście postanowiły władze z tem znaleźniami.

Fejletonista „Przeglądu Wieczornego” stwierdził, że Warszawa posiada obecnie 314 restauracji i barów, 340 kawiarni, 130 cukierni, 40 winiarni, 106 iadłodajni, 106 herbaciarni, 58 młeczarni, 58 kinematografów, 24 teatrów i kabaretów.

Dzienne koszty na rozrywkę w Warszawie obliczył ten przygodny statystyk na 1 mil. marek.

...Gdy tłumy grzmią okrzykami: „panem et circenses” (chleba i widowisk) — Warszawa jak i Rzym ongiś z większą łatwością daje „circenses” (zabawy) aniżeli „panem” (chleb).

Zagranica chce być informowana obecnie o Polsce. Dla zagranicy tyle ciekawych, sentymentalnych opowieści będzie można napisać w gazetach i oto nowa sensacja dla czytelników gazet. Bo o nich właśnie chodzi. To też każdy szanujący się

9
Gabriele d'Annunzio.

PRZEWOŹNIK. (IL TRAGHETTATORE).

Przełożył J. H.

(Dokończenie).

Tymczasem na drugim brzegu żebracy zachęcali idyotę, aby wplaw przebył rzekę i prosił staruszkę o jałmużnę. Zdarł z niego łachmany i zepchnął go do wody. Idyota pływał jak pieś, ile razy chciał wrócić, grad kamieni powstrzymywał go od brzegu. Wszyscy ci kalecy niedzarze świstał i ryczał, radując się okrucieństwem. A kiedy prąd pociągnął płynącego, biegli wzdłuż brzegu i krzyczeli:

— Utop się, utop!

Idyota rozpaczliwym wysiłkiem dotarł do przeciwnego brzegu. I napił bo wraz z inteligencją zamarło u niego poczucie wstydu, zaczął biedz na przelaj ku staruszce, wyciągając, jak to było jego zwyczajem rękę za każdym ruchem.

Podnosząc się, spostrzegła go. I z nacchem grozy, z przeraźliwym krzykiem, poczęło biedz kiku rzece. Czy wiedziała co robi? Czy chciała umrzeć? czy myślała w tej chwili?

Dobiegła do brzegu i upadła w rzekę.

Woda płuśnęła rozwierając się i zamknęła się zwolna. A kręgi poczęły się rozstaczać, drząc jasnym światłem, biegły w dal i rozplywały się.

A żebracy na drugim brzegu, wołali za odbijającą barką:

— Oh Lucaaaa, ah Luca Martoooo!

I biegł do domu pod topolami, zawiadomić przewoźnika.

Skoro Luca dowiedział się o wypadku, skierował łódź na miejsce, które mu wskazywali i wołał na La Martine, który walecząc z prądem zbijał się powoli.

Luca rzekł:

— Utopiła się tam.

A że nie lubił dużo mówić, nie rzekł kto się utopił ani w jaki sposób.

Obaj przewoźnicy zrównali się wiosłować spokojnie.

Martina spytał.

— Czy skosztowałaś już tego nowego wina Chracchiu'a? Mówię ci!..

I zrobił ruch ręką, mający wyobrazić znać komitosc tranku.

— Nie jeszcze — odparł Luca.

— Ale skosztowałabyś kropelkę — pytał dalej La Martina.

— Ja, tak.

— A więc potem. Iannangelo oczekuje nas.

Dotarli do miejsca wypadku. Idyota, który mógł oznaczyć dokładne miejsce, uciekł i leżał wśród winnic w drgawkach epileptycznych. Na drugim brzegu poczynali się już gro madzić ciekawi.

Luca rzekł do towarzysza:

— Zatrzymaj łódź i wejdź do mojej. Jeden będzie wiosłować a drugi szukać.

La Martina uczynił tak. Wiosłował, zawracając łódź za każdym razem po dwudziestu metrach z powrotem. Luca długą żerdzią badał dno rzeki. Za każdym razem, czując coś, wrzucał:

— Teraz.

Ale mylił się zawsze. W końcu po długim szukaniu zawołał:

— Tym razem jest.

I schylając się i szeroko rozkraczając nogi, podnosił ciężar, zaczerwiony o koniec żerdzi. Mięśnie ramion drżały mu z wysiłku.

La Martina rzucając wiosła, zapytał:

— Pomódz ci?

A Luca odrzekł:

— Nie trzeba.

dziennik francuski, włoski, angielski czy amerykański, o ile liczy już ponad 100.000 stałych prenumeratorów i może już sobie pozwolić na nadzwyczajne wydatki, uważa to sobie za punkt honoru wysłać teraz do Polski osobnego sprawozdawcę.

Do Warszawy przybyli dziennikarze zagraniczni.

Warszawa wita zagranicznych dziennikarzy owacyjnie.

Nic dziwnego.

Wszakże oni to mają zagranicą urobić opinię Polsce. A to, co oni napiszą, wyglądać będzie na prawdę, choćby w tem było więcej zmyślenia, niż prawdy.

Na łamach „Gazety Polskiej“ z 7 bm. ukazał się artykuł Tadeusza Święcickiego p. t. „Wara panie Niemojewski“. Jest to list otwarty do redaktora „Myśli Niepodległej“, napisany w tonie... nie bardzo uprzejmym. Autor wywleka tu sprawy osobiste, między Niemojewskim a Grzymałą Siedleckim, oraz bnie „afery“ Niemojewskiego w tym tylko celu, aby dowieść, że Niemojewski ma prawo narzucać się społeczeństwu na dyktatora opinii publicznej.

O cóż p. Święcickiemu chodzi?

Sam przyznał we wspomnianym artykule, że nie może i nie chce się zdobyć na obiektywność, bo czuje się osobiście dotknięty, a to z tej racji, że Niemojewski w swej kampanii przeciw Osmełowskiemu pisał o poległym pułkowniku Lisie — co p. Święcicki uważa za bezczeszczenie pamięci ś. p. Lisa. — Przedtem bowiem zohydzał rzech niepodległościowcy, nazywał przewoźników tego ruchu a więc i Lisa pacholkami żydowskimi i pruskimi denuncyował ich...

Przykre słowa — bolesne echo — budzi taki list otwarty. Rozpocznie się polemika bezwzględna, krzykliwa — ordynaryjna.

Sa tacy, którzy cieszą się na ten szereg artykułów polemicznych, jak na nową sensację.

Alc raczej smuć się należy, że właśnie tacy ludzie w taki sposób spożytkowują swój wielki talent publicystyczny.

Podróż po gazetach.

Ciążenie ku Polsce. — Plan wygnañców. — Organizacja inteligencji. — Rząd a prasa. — Roszczenia do Austrii.

(m) Z dniem pierwszym zaznacza się coraz wyraźniej, że Polska jest tym ośrodkiem na Wschodzie Europy, około którego skupiają się różne sienie kresowe z coraz to większym zaufaniem. Wskazuje na to Wacław Kryński w „Słowie Kurjajwskiem“. — Autor zaznacza, że podobnie jak ludność polska Galicji wschodniej — jeżeli wogóle godzi się mówić o tej dziedzinie — jak o kresach Polski — krwią swoją i bohaterstwem nawet kobiet i dzieci stwierdziła swą niezrzeczną przynależność do Rzeczypospolitej tak też zwracają się do Polski Litwini i Białorusini, a wszystkie żywioły kresowe — z wyjątkiem jednych tylko żydów — wita ją żołnierzy polskich, jako wybawicieli.

Podobnie w Łucki zjazd ziemi wołyńskiej przy udziale delegatów ruskich, czeskich i niemieckich uchwalili ścisłą łączność z Polską. Fakty te, mnożące się z dniem każdym świadczą o potężnej sile przyciągającej Rzeczypospolitej, o zwyciężkiem przetrwaniu wiekowego dorobku kultury polskiej na kresach wschodnich i o niezamartych dotąd tradycjach państwowości polskiej.

Niepożyta siła ducha polskiego utawnia się też doskonale przy sprawie Górnego Śląska. Obszary, będące długi czas poza nawiasem państwowości polskiej, zachowały swój narodowy charakter. Dowiodło tego ostatnie powstanie w tej dręczonej krainie. Wygnañcy górnośląscy, którzy (schronili się na terytorium Państwa Polskiego, rozpoczęli w Sosnowcu wydawać pismo 3 razy na tydzień pt. „Powstaniec“. Dewizą pisma: Wolność Górnego Śląska i zjednoczenie z wolną całą i niepodległą Rzeczypospolitą Polską na wieki. Ze wzruszeniem czyta się artykuły w tem piśmie, bo odbiegają one od szablonu artykułów dziennikarskich, a pisane krwią serdeczną. Kdzie z łamów pisma wołanie: „Ratujcie braci śląskich!“ „Zabć wywoły panoczków niemieckich i żadne gwałty łecchtów prawdy nie obalą — spalą się w niej, jak wióry od iskry żywej“.

Zapał, jaki wzię z łamów tego organu uchodźców korzepli nadzieję, że plehiscyt na G. Śląsku mimo przemocy niemieckiej wypadnie na naszą korzyść.

Podobnie jak pocieszającym jest żywe tętno ruchu narodowego na G. Śląsku, podobnie żywo poczyna się organizować prowincya. Dowodzą tego uwagi wypowiedziane we wstępnym artykule „Zemli rzeszowskiej“. Autor nawiązując do broszury Żeromskiego o organizacji inteligencji zawodowej, uważa za wskazane zrzeszenie się wszystkich ludzi umysłowo pracujących w jeden potężny, całą Polskę obejmujący związek, któryby się mógł przystawstawić jorganizacyom fizycznie pracujących w walce o byt. W Rzeszowie powstała też już organizacja taka umysłowo pracujących. Powstanie doskonale zorganizowanego związku na całą Polskę, byłoby bardzo wskazane.

Przy organizacji tej odegrałaby wielką rolę prasa, której drogi działania wskazuje „Nowa Reforma“. Zaznacza, że prasa ma bardzo wielki wpływ na kształtowanie opinii publicznej, ale broni tej powinna umiejętnie używać, aby państwu szkody nie wyrządzić. W tym celu prasa nie powinna zabierać w żadnej kwestyi głosu dokąd się wdałchwie nie poinformuje o danej sprawie dokładnie w sferach mniarodajnych. Dlatego rząd powinien z prasą pozostawać w żywym kontakcie, aby bezpośrednio poinformować się o postulatach ogółu, a trudno się istniejące społeczeństwu w danej chwili wyjaśnić.

W ostatnim numerze „Gazety Lwowskiej“ wylaśnia dr. Ignacy Weinfeld sprawę rozszczeń do Austrii i wskazuje, że o ile zasady rozmaite roszczenia przedstawiają się wątpliwie, o tyle bardziej możliwie do wyodrębnienia są niewyplacone świadczenia wojskowe. Dlatego też sprawy te powinny się dokładniej zrejestrować, aby kwotę te

potracić przy obrachunku z mocarstwami centralnymi i mieć zarazem zestawienie do przyszłej odbudowy, która dla normalnego podjęcia życia gospodarczego w Polsce jest tak konieczna.

Z rozważań nad problemem granic polskich.

Wojna obecna podkłada pod dyskusyę wiele problemów które maczci byłyby zupełnie obce Europie. Takim zagadnieniem jest kwestya polska przez długie dziesiątki lat skutecznie omijana przez wszystkie mocarstwa, byle nie wywołać konfliktu zbrojnego, któryby mógł w grzyby obalić zbrodniczy akt niesprawiedliwości popełniony wobec nas, dyskretnie przemilczany nawet przez te narody, co się chwaliły swą wielomyślnością i młocharstwem idealów wszechludzkich. Ale wreszcie przysiała ta niedzienna konieczność dziejowa. Dawny porządek rozpadł się w proch a na ruinach zaczęły wyrastać nowe państwa. Łatwo było je stworzyć tam, gdzie naród pewien był pod jedną tylko przemocą, jak Czechy, ale gdzie od wszystkich zasadów trzeba było zbierać rozgrabione grzenie, jak musiała to czynić Polska, powstały liczne trudności. Każdy bowiem z dotychczasowych szczęśliwych posiadaczy wszystkie siły wyteżył w tym kierunku aby zaprzeczyć nam praw do wydartej gwałtem ojczyzny. I trzeba było wszelkich sił dobyć, aby uratować się od ponownego rozdarcia.

A w pracy tej główną zasługę należy przyznać armii polskiej, co czuwała w grzecznej chwili w pełnem pogotowiu odparła chęć zakusy wrogów i nie ustaje dotąd w pracy, by mieczem wykreślać granice Polski. Ale praca ta choć jest większą częścią dzieła, nie jest wszystkim. Trzeba było bowiem przed międzynarodowym forum uzasadnić politycznie i naukowo prawa do ziem bronionych przez bohaterstwo żołnierza polskiego. Trzeba przyznać że i te drużyny nie zawiodły. Stały do służby ojczyźnie i wnet zaczęło się od publikacji polskich i w obcych pisanych językach, które niezłomie dowodziły naszych praw do całej Galicji Śląska Cieszyńskiego, kresów pomorskich i poljeziernych, Spz i Orawy itd. Zasłużyli się godnie badacze wyszkoleni naukowo jak prof. Romer, Czekański, Pawłowski i i., którzy przeważnie też udali się do Paryża, by tam w bezpośrednim pobliżu polskiej delegacji pokojowej wspierać ją swą wiedzą. Zarazem jednak powstała potrzeba poinformowania własnego społeczeństwa o tych kwestyach w formie przystępnych broszur w tem słusznem zrozumieniu że „Polska może powstać tylko jednomyślnym wysiłkiem wszystkich swych synów i dlatego jest nagłą potrzebą spularyzowanie wśród nas samych obrazu takiego państwa polskiego któreby zjednoczyło w sobie maksimum Polaków z minimum obcych żywiołów“.

Tak słuszny cel zakreśla sobie umiejętnie napisana broszura inż. J. Jaskólskiego pt. „Granice Polski“. Lwów 1919.

Autor przechodzi kolejno zagadnienia łączące się ze wszystkimi kresami polskimi

i wykreśla dokładnie granicę odpowiadającą naszym uprawieniom. Uwagi poparto sumiennie zestawionymi tablicami statystycznymi i mapą przez co książeczka zyskuje wiele na wartości i może barziej wyraźnie każdemu całe zagadnienie ujaśnić. Wśród podanych źródeł należy uzupełnić jednak tomy wydane w „Pracach geograficznych“, szczególnie dotyczące Galicyi wschodniej, Śląska i kresów pomorskich. Z niektórymi uwagami autora możnaby się sprzeczać. A więc na str. 10 gdy mówi że na wschodnich kresach polskich nie powstało żadne twórcze państwo, pośredni między Polską i Rosją, poprostu z braku materiału do takiej budowy. O ileby to dało się zastosować może wobec Ukrainy i Białorusi, nie jest to słuszne odnośnie do Litwy. Można by się też wyrażdzieć zgodzić na uwagę wypowiedzianą na str. 38, że Rosja bolszewicka jest mniej niebezpieczna od Rosyi skonsolidowanej, ale wobec faktu pewnego, że bolszewizm w Rosyi długo się nie utrzyma, musimy się tu zdecydować już na pewną linię polityczną, a więc albo bezpośrednich układów z odradzającą się Rosją albo z państwami narodowośćowymi powstającymi na naszych kresach. Na temat ten możnaby prowadzić dyskusję, temat ten możnaby prowadzić dyskusję nie zmieniłoby to w niczem zasadniczych wyników studyum p. Jaskólskiego, które opiera się na silnej podstawie cyfr i statystycznych zestawień.

Wład. Zawisza.

Nadesłane.

Dr. DAMM choroby wewnętrzne
1 skłóry 2-777
PL. 3 121 1 1.

Dziś 13. b. m.
w Marysience i Koperniku
po raz ostatni
na piękniejsza i na ciekawsza

3 SERYA
Hr. Monte Christo

5 epoka: Hr. Monte Christo w Paryżu,
6 „ Trzy zemsty. 20798
Przecudny, porwany zarówno młodych,
jak starych utwor Al. Dumasa największego pisarza Francyi. Widzowie przeży-
wają wzniosłe chwile. Powiększony zespół
orkiestralny koncertuje z nadzwyczajną
sprawnością, zastosowując ściśle do akcji
dramatu przecudne utwory operowe.

2 SERYA
w kinoteatrze „Pasaż“, Pasaż Mikolascha.
1 SERYA
w kinoteatrze „Utecha“, pl. Maryacki 6—7.

Odezwa Denikina przeciw Polakom.

(st) Dzisiaj „Wpered“ przedrukowuje w dosłownym tekście odezwę Denikina rozrzuconą na Ukrainie a zwracając się wyłącznie do Rusinów galicyjskich. Odezwa zaczyna się od słów: „Dziś bracie galicyjanie“. Słowo ona jest ona przeciw Polakom, których tu Denikin nazywa odwiecznymi wrogami i obiecuje Ukraincom z Galicyi oddanie im tego kraju, jeżeli tylko porzucą swoich dotychczasowych, niemieckich przewodników i łącząc się z „dobrowolcami“ Denikina. Galicyę nazywa się tutaj stałe „Karpatoruskim Królestwem“, który ni wcale będzie zjednoczony z „odrodzoną Rosją“.

Jutro 14. b. m.

w „Marysience“ i „Koperniku“

PREMIERA

najwspanialszej i najpotężniejszej

4. SERII

7 ep. Ostatnie czyny Caderousa,
8 ep. Martwa ręka. 20797

Koncert wokalny
i orkiestralny, oto nowo-
stojąca na wyżynie prawdy we-
go artysty wprowadzona
przez teatr świąteczny „polski“
wystawi niem **Zydówka**
oper filmowej.
Ośmiowane sol: sopranowe, tenorowe
i basowe z udziałem chóru, przy rów-
noczesnym oświetleniu baletnie przed-
stawionych scen, tworzą jedną z naj-
większych atrakcji obecnego sezonu.
Początek przedstawienia punktualnie o
godzinie 3, 4 1/2, 6 1/2, 8 1/2 — — 2049

Rusini amerykańscy poddają się władzy Dyrektoryatu.

(st) „Wpered“ donosi, że na ręce Tyszkiewicza, ukraińskiego szefa delegacji w Paryżu, przyszła z Ameryki depesza, wysłana przez przedstawicieli wszystkich ukraińskich organizacji w Stanach Zjednoczonych, zebranych na konferencji w Nowym Yorku z końcem września b. r. Przedstawiciele ci reprezentują rzekomo 750 tysięcy emigrantów. Depesza uznaje Dyrektoryat za najwyższą władzę w całej Ukrainie, dążącą do niepodległości i wyraża hold bohaterkiej (tylko nie w Galicyi!) armii ukraińskiej.

Ukraińska misja dyplomatyczna w Budapeszcie.

(st) W Budapeszcie uznal obecny rząd węgierski bawiących tam przedstawicieli Ukrainy za oficjalną misję ukraińską. Na czele tej misji — jak pisze „Wpered“ — stoi p. Galgan, zastępcą jego jest p. Szrag, b. wice-

prezydent Centralnej Rady, a sekretarzem b. minister poczt Szapowal. P. Galgan był do niedawna pełnomocnikiem Ukrainy w Rumunii.

Rumunia przyjaciółką Ukrainy.

(st) „Wpered“ dowiaduje się z Bukaresztu, że zagraniczna polityka rumuńska jest wyraźnie ukraińską. Minister Braianu powiedział niedawno do jednego z polityków ukraińskich, że gdyby Ukraina nie istniała, to należałoby ją stworzyć. Rumunia dostarczyła P. turze podostatkami amunicji, rumuńska delegacja w Paryżu nieraz wspierała Ukraińców, a niedawno rumuński minister wojny zwiedził front Petliury, wyraził mu swoje sympatie i pozwolił rumuńskim oficerom wstępować do armii Petliury.

Ukraina żąda uznania swej niezawisłości.

(st) „Wpered“ dowiaduje się z Paryża, że w Londynie przedstawiciele Ukrainy, Estonii, Litwy i Łotwy wzięli wspólną notę do rządu angielskiego, w której domagają się odon erencyi pokojowej uznania niezawisłości tych państw. Wskutek nieuznania dotychczas tej niezawisłości, państwa te żyją w straszliwych, niemożliwych stosunkach i zużycie nie są zabezpieczone, nie mają znaczenia na zewnątrz.

Sprawy gospodarcze.

OBJĘCIE POŻYCZEK WOJENNYCH PRZEZ PANSTWO CZECHO-SŁOWACKIE.

(in) W związku z naszym niedawno ogłoszonym artykułem w sprawie austriackich pożyczek wojennych donosimy, że wedle wiadomości nadchodzących z Pragi, rząd praski zdecydował się objąć wojenną pożyczkę na ciężar państwa. Co do formy objęcia nie zapadło jeszcze definitywne postanowienie, nie ulega jednak kwestyi, że właściciele pożyczek wojennych zostaną odszkodowani.

Czas by był, aby nasz rząd sprawę tę goręcej, niż dotychczas wziął do serca i poświęcił jej więcej uwagi. W tym celu wskazane jest, by społeczeństwo interesowane w niej bardzo, zdobyło się na energiczniejszy nacisk na odnośne sfery rządowe i sejmowe.

SZKODY BANKU AUSTRO-WĘGIERSK. WSKUTEK REWOLUCYI WĘGIERSKIEJ

(in) W rozmowie z pewnym dziennikarzem oświadczył gubernator Banku austro-węgierskiego dr. Wimmer, że szkody takie

Bank pociągł w czasie rządów sowieckich na Węgrzech wynoszą okragło 5 miliardów koron. Szkody te powstały wskutek zabrania zapasu gotowych not bankowych z zakładu budapeszteńskiego i wskutek zarekwirowania 3 milionów koron w zlocie. Zio- to do podobno znajdować się na obecnie w posiadaniu pewnej misji ententy (?) Bank wystąpił z żądaniem pokrycia szkód pod adresem dzisiejszego rządu węgierskiego i rokowania na ten temat toczą się w Buda- peszcie.

ZDOBYCZ NA BOLSZEWIKACH.

(nj) Całą zdobycz wojenną, osiągniętą na bolszewikach obliczono i poczęto zdo- byte towary przewozić do Polski. Przewo- żenie zdobywcy, powierzone warszawskiej spółce przewozowej, która z tego tytułu otrzymała pierwszeństwo w otrzymaniu potrzebnych dla przewozu wagonów.

TOWARZYSTWO AKCYJNE DLA ZAKUPU I SPRZEDAŻY SKÓR.

(ni) Przy współudziale ministerstwa przemysłu i handlu powstało w Warszawie towarzystwo dla zakupu i sprzedaży skór. Rząd uczestniczy w spółce z 51% akcji. Zadaniem spółki ma być scentralizowanie i uregulowanie handlu skórą.

W PRZEWIDYWANIU DOBRZYCH INTERESÓW.

(ni) Dowiadujemy się z dobrego źródła, że na Odańsk rozpoczął się formalny na- lazdz filii rozmaitych banków zwłaszcza niemieckich, które chcą wyzyskać chwilę puki jeszcze Odańsk formalnie od Niemiec nie odpadł i stworzyć fakt dokonany.

Z niemieckich banków zakładają swe filie: Dresdner Bank, Mitteldutsche Bank i Disconto Bank. Ponadto jedno z angielskich konsorcjów bankowych wynajęło już lokal w hotelu Danziger Hof, na pomie- szenie biur banku.

Byłoby ze wszech miar niezmiernie wskazane, aby sprawą tą zechciały się zainteresować nasze instytucje finansowe i założyć jaknajprędzej filie swoje w Odań- sku.

KRONIKA SPORTOWA.

17 DZIEŃ TURNIEJU ZAPASNICZEGO o mistrzostwo niepodległej Polski.

I. Czernojanu szamp. Rumunii kładzie w 16 min. Weissberga zapasnika żydowskiego, przygnieceniem mostu.

II. Baganz szamp. światowy kładzie Lette szamp. Petersburga w 15 min. chwyt- tem w pól od przodu.

III. Cyklop szamp. Europy kładzie Iva- rięgo szamp. Finlandyi w 24 min. przygnie- cieniem mostu.

IV. Cyganiewicz wódrz wszechświat. kładzie Czarnuchina najsilniejszego maryna- rza bałtyckiej floty w 36 min. pasem od- wrotnym.

V. Lutow mistrz świat. kładzie Ali Ołgni szamp. Turkestanu w 28 sek. mitynkiem.

ZAPISKI.

(?) CIĘŻKIE OSKARŻENIE GENERALNEGO SZTABU. Nakładem firmy wydawniczej br ci Suszyckich Wiedeń-Lipsk okazała się tym dniami sensacyjna broszura: „Po przez ero- tykę wojenną”. Autor ukrywający się pod pseudonimem Fabiuxa, należy do wyższych wojskowych i zna dokładnie sprawy, o któ- rych pisze. Wycedzą tu na jaw rzeczy po- tworne. Fabiux przytacza fakty, jak dla zado- wolenia ambicyi tego lub owego „wy- nitarza” z generalnego sztabu centralnych wojsk wy- syłano w oień całe bataliony, którym roz- kaz no zdobyć jakąś pozycję. I oto szły na nie, hybą śmi rć setki, czę- to nawet tysiące żołnierzy, aby potem dla chwały tego lub owego komandanta sztabu gazety mogły roz- trbić z chwałą: Zdobyliśmy teren na wzdó- rzu tym a tym. Wytworzyła się formalna ry- walizacja między komendantami sztabowymi. Tamten chciał zdobyć teren X — ów wy- syłał batalion na zdobycie przesympu Z i tak dalej. A te pozycje wcale nie były potrzebne. Przerywało się „nużną walkę” pozycyjną kosztem tysięcy istnień ludzkich dla chwały jednego durnia, który chciał się okazać czyn- nym. Rewelacje Fabiuxa wywalały w Niem- czech i w Austrii ogromne wściecicie. A po- rieważ Fabiux jest na tyle nieadykretnym, że wymienia nazwiska — stanie się tak za- pewne, że pod presją opinii publicznej, owi sztabowcy będą musieli odpowiadać teraz przed sądem za swe „czyny chwalebne”, za które otrzymywali ordery i wiano.

NOWE MAPY. Na północy księgarskich pojawiły się 2 nowe mapy G. Freytaga: 1. Nowe granice państw Europy i 2. Nowe pań- stwa na gruzach Austro - Węgier z objaśne- niami statystycznymi.

Poniżej dotąd są ściśle ustalone granice tylko Niemiec i Austrii Niemieckiej, pozost w kreśleniu rearty granic krajów austro ma pew- ną swobodę, odzwierciedlającą jego przemi- kliwość lub też poboczne życzenia.

Grupy ostatniego roku jeszcze nie wy- trzeźwiły geografów wiedeńskich z błędach marzeń Czerninowłajso - Kilińskiowłajskich o urządzeniu Wschodniej Europy, który jeszcze w marcu 1919 r. na czele wszystkich no- wopowstałych państw stawiają ślucyą U- lranie o powierzchni 510.000 km. kw. z 30 i pół milionami mieszkańców, Polska zaś ma mieć tylko 260.000 km. kw. i 24 i pół milionów ludności.

Oprócz tego znalazła się tam i „Zachod- nio - ukraińska republika” z 3 milionami mie- szkańców i 35.000 km. kw. powierzchnią, gra- nice której wytknięto, nie wiadomo na jakiej podstawie, wzdłuż Bugu, przez Rohatyn, Zó- rawno, Stryj i dalej wzdłuż rzeki Strycja aż do Siank, ale bez Boryslawskiego Zagłębia naftowego.

Widać jest narysowanie w granicach Li- twy, a Czecho - Słowacya dociera aż do Bu- kowiny. Rzeczająca się w oczy tendencyjność tych map pozbawia je wszelkiej wartości nau- kowej. — Inż. J. Jaskólski.

Gazety Muzycznej Nr. 1, drugiego rocznika opuścił prasę i zawiera: St. Niewiadomskiego — Tydzień polski w operze warszawskiej. L. Binen- tala — W sprawie biblioteki — Muzeum Muzycz- nego Dr. J. Reissa — J. Offenbach szkic sylwe- ty w 100 rocznicę urodzin. St. Niewiadomskiego — W sprawie koncertów czyli najbliższego t. zw. sezonu we Lwowie. — Wiadomości z kraju i z zagranicy. — Od Administracji.

Więści z prowincyi.

(Korespondencya własna)

Oleszycy.

(ni) Plagą naszej miejscowości jest tu- tejszy apitekcz — niejaki pan Nurebec, który jako zacięty syjonista, stara się szkodzić na każdym kroku i czynić na złość ludności. Wy- korzystując sytuację, wytworzoną tam, że apteka jego jest jedyną zarówno w Oleszy- cach, jak i w całej sąsiedniej okolicy, odma- wia trzejdziesiątce chorym osobom, tłumacząc się ich brakiem, lub rozkazując im przynieść na lekarstwa odpowiednie naczynie, do la- dno kosztować może życie ludzkie, jeśli się zważy kilometry odległości przeważnej części wiosek od Oleszyc. Mieszkańcy — do- słownie zrozpaczeni tem postępowaniem a- ptekarza apelują do władz, by zajęły się ich losem i usunęły z Oleszyc pana Nurebecha. Barwila niedawno we Lwowie nawet pewne- go rodzaju deputacja ze skargą na owego a- ptekarza, jednak, jak domni, interwencya ta skutku nie odniosła. Na podkreślenie wyżej faktu są bezwzględne dowody, poparte świad- kami.

Kronika Mięszca.

Dzień Edwarda kr.
Jutro Karlika
Pojutrze Teresy p.
Wschód słońca 5 57. Zachód 4 55.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W poniedziałek 13 października o godz. 7-mej wieczorem „Cnotliwa Zuzanna” operetta w 3 aktach Jana Gilberta.

We wtorek 14 października o godz. 7-mej wiecz. „Carewicz”, sztuka w 3 aktach Gabriela Zapolskiej.

We środę 15 października o godzinie 7-mej wieczorem po raz 10 ty „Szlachta”, trag. w 5 aktach St. Żeromskiego, z p. J. Kozłowskim w roli tytułowej

REPERTUAR TEATRU WODEWILOWEGO

(Gmach ul. Ossolińskich 10).

W poniedziałek 13 października o godz. 7:30 wieczór: „Dziesięć cór na wydzianiu”, operetta Sou- pego z baletem; „Huślawki”, zoczek Asa wina w 1 od- słonie; „W koszuli”, bema z franc. „Odprowa”, farsa.

DZIESIĘĆ CÓR NA WYDANIU. Pod tem tytulem dziś w poniedziałek wystawia Teatr wodewiłowy piękną i zabawną operetkę Soupego z pp. Tatrzań- skim i Wesółwskim w głównych rolach. W popisach tanecznych prócz innych wystąpią po raz pierwszy młodzież tancerki Lilla i Róża, zaś p. Noskowska w części wokalne odśpiewa oryginalną pieśń an- gielską. Sydonię Dobosza, kreować będzie p. Ta- trzańska.

CZWÓRKA W „CZARNYM KOCIE” od 9—15.

października — Casino de Paris — ul. Rejtana 1. 3 o godz. 7:30 wieczór: „Antek i Kontek”, dyalog hu- morystyczny w interpretacji Domańskiego i Olesław- skiego. — „Wizya babuni”, w interpretacji Borow- skiej, Mea Mara Andra, Siostry Marsana.

Z POWODU PRZERWY TELEFONICZ- NEJ między Przemysłem a Krakowem, nie otrzymaliśmy dziś komunikatów telefo- nicznych.

TEATR LITER.-ARTYST. „CZWÓRKA”

otwiera sezon w sali dawnego teatru Roz- mańskości przy ul. Szaszkowicza 5 (naprze- ciw Żandarmerji) inauguracyjnym przedsta- wieniem we czwartek 16. b. m. Program roz-

początek prolog (S. Michałowscy) z udziałem całego zespołu. Pp. Janina Szymulka i Michał Hańcz wykonały wesołą blueskę M. Dornostawskiego p. t. „Szanteklepek”, a Anka Kirschman i Marek Windehn utworzyły w barwnych kostiumach przepiękny duet J. Wima, inscenizowany na podstawie francuskiej piosenki „Madelon”. Na zakończenie farsa Rutwida p. t. „Człowiek o trzech głowach”, grana obecnie z olbrzymim powodzeniem w teatrze „Czarny Kot” w Warszawie. Poszczególne części programu będą przypłatane produkcjami tanecznymi pozyskanej na szereg gościowych występów w. Olgi Zeiskiej, taneczki teatrów warszawskich i numerami solowymi w wykonaniu Andy Kirschman, Seweryna Michałowskiego i Marka Windehna. Bilety na najsobę w parterze, loże i balkony można od poniedziałku zamawiać w składzie na G. Szyfanta przy ul. Akademickiej 8, gdzie również będzie od wtorku odbywać się przedprzedaż biletów codziennie od 9 rano do 5 popoł.

PROF. SEWERYN EISENBERGER pianista, którego koncert zapowiadany w listopadzie — diapedial profesor biary koncertową w konserwatorium w Berlinie — został zaangażowany do Instytutu muzycznego i z d. 1. listopada rozpoczyna lekcje. Blizsze szczegóły podaą wkrótce.

NIŻANKOWSKI ALEXANDER artysta opery lwowskiej został zaangażowany na profesora śpiewu solowego do Instytutu muzycznego i rozpoczął już udzielanie lekcji. Prof. Niżankowski, jako nauczyciel śpiewu jest specjalistą w stawianiu głosów — był dłuższy czas zajęty w konserwatorium w Bostonie i Noworoczkaszkach gdzie też prasa polska i rosyjska stawia go na wyżynie pierwszorzędnej, jako artystę śpiewaka i pedagoga.

PERUTZ ROBERT, artysta skrzypce, sławy światowej którego nazwisko za siebie mówić zaangażowany również na profesora klasy najwyższej w Instytucie muzycznym. Wpisy na wszystkie dni muzyki przyjmuje zarząd szkoły ul. Sobieskiego 4, drugie p.

(st) „Nowa Rada” do prasy krajowej wszelkich stronstew i narodowości. Redakcja ukraińskiego dziennika „Nowa Rada” pomieszcza odezwe do całej galicyjskiej prasy z prośbą o usilną interwencję w sprawie postępowania na poczcie i kolei z jej pismem. Redakcja „Nowej Rady” twierdzi, że czyni wszystko co może ze swej strony i że pismo codziennie punktualnie i w największym porządku ekspeduje się na dworzec do ambulansu. Tymczasem przepada codziennie na kolejach i poczcie więcej, niż połowa nakładu, setki pakietów adresowanych do biur i księgarń gnie lub dostaje się adresatom po tygodniach, inne wracają z dopiskiem „retour”, choć nie doszły ręk adresatów. Redakcja twierdzi, że żadna cenzura nie potrafiłaby zniszczyć jej tak, jak ta „jakas niewidoma ręka”. — „Nowa Rada” zwraca się o pomoc do całej prasy, powołując się na „idealne” cele, które ma na oku.

Prasa polska nie pamiętając Ukraińcom zniszczenie całej prasy naszej we Lwowie w czasie inwazyi, steroryzowania redakcji i robiccia drukarni wyraża przekonanie, że dotyczące władze polskie zajmą się

z pewnością zbadaniem zarzutów „Nowej Rady” i usunięciem ewentualnych nadużyć.

(st) **CZERWONKA W GALICYI WSCHO DNEJ.** Jedno z pism ruskich donosi że w wielu okolicach kraju, na przykład koło Jelezny, koło Podkaminia pow. Brody i w środkowej części kraju wybuchła groźna czerwotka.

(jn) **DOBRZE TRAFIŁ!** Komisarz policyjny X. zapytał doróżkarza Grzegorza Zadożnego (Nr. 45) ile chce za kurs z dworca do miasta. Z, nie znając gościa zażądał jak zwykle, a na uwagę że istnieje taryfa i policyja, odrzekł buntny doróżkarz ubliżająco, lecz dowiedziawszy się iż ma właśnie do czynienia z policyją, zaciął konia i chciał uciekać. Nie pomógł ten manewr. Do doróżki wsiadł z jednej strony komisarz, z drugiej strony agent pol. i Eukier został aresztowany na własnym koźle. Goście kazali jechać na inspekcję. Pojechał. Komisarz urzędujący skazał go na 5 dni więzienia „dla przykładu” — postać śledzić. A więc panowie doróżkarze czynicie i pamiętajcie o tem, że taki los spotka każdego. (O gdybym był komisarzem zamknąłbym do kozy stryki gorzycy od Z. — zecer!).

(jn) **POKUTA ZA „AUSTRYACKĄ” ZBRO DNIĘ!** Salomon Kocz, lat 50 liczący, muzykant, strywał w r. 1918 syna swego — który służył z wojska austriackiego i został za to skazany na 3 tygodnie więzienia. Austria rozliczała się, Kocz sądził, że chyba polski ród nie będzie miał do niego pretensyj, za „austriacką” zbrodnię. Lecz omylił się, w piątek na polecenie sądu okręgowego lwowskiego sprowadzła go policyja i oddała do więzienia!

(jn) **CZY TO LUDZIE?** Pięcioletnia Kazimiera Saffler sierota po obojgu rodzicach, siostrę zginął na wojnie, matkę zamordowali Ukraińcy w listopadzie 1918 r. — oddana została przez ochronkę „Rodziny” w opiece niejakim Wirskim, zam. przy ul. Rybackiej 4. 5. „Milkiermi” ci „ludzie” tak białują to dziecko, iż sąsiedzi na to patrzeć nie mogli, a lekarz dr. A. stwierdził złamanie ręki u biednej Kozki skutkiem bicia. Ponieważ Wirsscy oddać dziecko nie chcą dobrowolnie zwrócił się sekretaryat „Rodziny” do policyi o odebranie dziecka w drodze przy-
mawowej

KOMUNKAT. Dowództwo okręgu generalnego Pomorze (Prusy wschodnie) przyjmuje wprawione siły pomocnicze męskie i żeńskie. Poszukiwane są przede wszystkim krześlarze (rysownicy), siły pomocnicze żeńskie, pszące na maszynie. Znajomość języka niemieckiego pożądana. Wynagrodzenie 400 do 650 marek miesięcznie, oraz ułatwienia co do mieszkanka i wiktu.

Zgłaszać się należy pisemnie w Głównej Kancelaryi D. O. G. Lwów, pl. Bernardyński 1. 6 oraz przedłożyć krótki opis życia i Sudyów.

HAKI SZYNOWE dla kolejek polnych, na składzie w kraju, posiada do natychmiastowej dostawy: Firma JULIUSZ WEISS, Gen. Przedstawicielstwo T-wa Akc. Roessmann i Kühnemann we Lwowie, Potockiego 25. 17868

ZAWIESZENIE TARYFY MAKSYMALNEJ. Magistrat król. stoł. miasta Lwowa zawiesza aż do odwołania moc obowiązującą

taryfy maksymalnej na wszystkie artykuły z wyjątkiem maki, chleba, cukru i opalu.

Neimann.

FIRMA HELLER I SKA, Lwów, ul. Rutowskiego 1. 11, zawiadamia Szan. P. T. Publiczność, że Pani Hellerowa powróciła z zagranicy i przywiozła płaszcze, kostiumy, — spodnice, bluzki, halki i szlafki w wspaniałym wyborze. Ceny umiarkowane.

98855.

NADESŁANE.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. BERGER
ulica Sykstuska 1. 15. — 16865

Dr. Aleksander Rosenberg
specjalista chorób kobiecych i urologii
ord. od 3-3 — Lwów, ul. Sykstuska 2. 19776

Zakład dermatologiczny i weneryczny
Leopolda HISSA
Lwów, Legionów 33 (nad Kawiarnią „Albatros”).
N. 4. 0

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. S. Moldau 19488
wrócił i ord. w chorob. ko. — od 3-5. Kanjarska 5.

Dr. HENRYK BERGER
ordynuje w chorobach wewnętrznych
ul. Zyblikiewicza 8. 1960

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. M. BRILL 19511
Lwów, plac Akademicki 1. 4.

Dr. BRILLOVA
okulista — plac Akademicki 4.
19 19

Zakład dermatologiczny
Dr. med. W. Grob i H. Grob
Lwów, ul. Legionów 59. (dawnej Kasa Luwika) ord. od 9-1-szej i 3-6-tej. 16395

Artysta **Dr. med. Jakób Grob**
Lwów, Akademicka 5. ordynuje od 9-1 3-6
16394

Lekarz
Dr. med. Henryk Berger
— ordynuje w chorobach jamy ustnej i zębów
ulica Legionów 7. 19772

Specjalista chorób płucnych i dziecięcych
Dr. J. Heacheles
b. elew kliniki Berlińskiej, były asst. ministra wiedz.
ord. Lwów, Letowala 2, od 3-5. 19 36

Dr. Rudolf Ostermann
Główna 4 — Lekcje przygotowane
do prawnych egzaminów państwowych i śc. tych
10548

Dr. Bolesław Kwaśniewski
powrócił i ordynuje od 3-5 pop, Piłkarska 8.
20530

Adwokat Dr. Marcell Baber
preniel kancelarja
na ul. Sykstuska 1. 16. I. p. 20501

Specjalista Szpitala Powszechnego
Dr. Z. Grossel
ord. w chorobach skórnych i wenerycznych —
od 1-5 — Lwów, Rynek 41, 1-sze p. 2066

Zakład dentystyczny
Dr. J. Uricha i Fr. Uricha
 Kopernika 12, otwarty od godziny 9—1 i od 3—5
 1915

ADWOKAT
Dr. Marian Appermann
 Sienkiewicza 11. 20401

Niniejszem zawiadamia się P. T. Publ., że
w 1-rzęd. Szkole tańców Hant. Brysiovej
przy ul. Rutowskiego 23
 - rozpoczyna się **KURS TAŃCÓW** -
 Wpisy przyjmuje się codziennie w kan-
 celaryi Rynek 3, II piętro. 20471

Legenda o zarazie.

Było to dawno... Ten i ów pamięta
 Jeszcze te lata nieszczęsne dla ludzi.
 W polu szumiała pszenica męczęta
 I trawy marły na spalonej grudzi,
 Bo czyjaż ręka chwyci sierp lub kosę
 Gdy wiatr zatrzuwa nawet ranną rosę.

Jeno cmentarze poza wsią na wzgórzach
 Kosły wciąż; anioł pomoru w pogoni
 Za życiem ludzkiem hukal w nočných
 burzach

I do najsłynniejszych zachodził ustroni.
 A kogo tknęły jego straszne dłonie,
 Ten konał, zanim pomyślał o konie.

Lud zdziwiał i nikt nie ufał nikomu
 Kiedy martwica za oknami stała.
 Ojciec od żony uciekał precz z domu.
 Matka jedyne dziecko porzucała
 Na pastwo. W grozie mąk nie podała ci
 Kropki dżdżu siostra, ani żaden z braci.

I dni miały — a długie jak wieki.
 Nie pomagały żarliwe pacierze,
 Ani skuteczne wszelkich chorób leki.
 Zdało się, że Bóg Gołgoty przymierze
 Przekreślił, gardząc niżkością padofu...
 Wtedy marli wszyscy w rozpaczny pospołu.

Czasem wieczorem, kiedy wiatr od boru
 Przywiósł woń sosny i dzikiej konwali.
 Jakoś nie tyle padło od moru
 I ludzie z ulgą do modlitw klękali.
 Bo takie to już jest w nas serce dumne,
 Ze szczęście marzy, choćbyś je kładł
 w trumnę.

Lecz rano! — Skoro tylko tarcza słońca
 Stała w krwawej zorzy na okopem.
 Grabarze doły kopali bez końca.
 A potem kładli w nie chłopca za chłopem;
 Innych zaś stada głodnych kruków pasły,
 Gdy im żrenice zaledwie co zgasty.

Starzy mówili, że te ciężkie kary
 Bóg sieje — głuchy — by zniszczyć kakole.
 Boć — wiedzą — Hanka z piekłem robi
 czary

I własne dziecię utopiła w dole,
 Które tam ponoś rzewnie płacze jeszcze
 I woła: — mammo! — i w ręczęta pleszcze.

Więc sprawiedliwość czynić w lot pobiegł;
 Wejście do chaty zabili kołami,
 A potem ogień z pochodni zażegli: —
 Ty okże z niebios młej ktoś nad nami!

Dziś na popiołach upiór Hantki kracze,
 Zaraza znikła — i dziecię nie płacze..
Roman Dragan.

Rozporządzenie.

ministra wyznań religijnych i oświecenia pu-
 blicznego z dnia 25 września 1919 L. 8106 w
 przedmiocie niektórych zmian porządku stu-
 dyów i egzaminów na wydziałach prawa i
 nauk politycznych Uniwersytetów Jagielloń-
 skiego i Lwowskiego.

Par. 1. A) Stosownie do zmienionych
 warunków politycznych zawieszają się na o-
 kres przejściowy aż do wydania nowego por-
 ządku studyów na wydziałach prawa i nauk
 politycznych w Uniwersytetach polskich po-
 stanowienia par. 4 u.t. z 20 kwietnia 1893
 Dz. p. p. N. 68, o ile ustanawiają one pewne
 przedmioty (dyscypliny) jako obowiązkowe,
 celem przypuszczenia do egzaminów pań-
 stwowych, natomiast wprowadza się w miej-
 sce tychże przedmiotów inne, mianowicie:

1) dla egzaminu prawnego - historycznego
 — zamiast prawa niemieckiego — prawo
 zachodnio - europejskie, a zamiast historii
 ustroju Austrii — historyę ustroju Polski;

2) dla egzaminu sądowego i politycznego
 zamiast austriackiego prawa prywatnego,
 handlowego, wekslowego, procedury cy-
 wільnej, prawa i postępowania karnego, pra-
 wa politycznego, administracyjnego, nauki
 skarbowości ze szczególnym uwzględnieniem
 austr. ustawodawstwa skarbowego, odnośne
 nauki prawnicze z uwzględnieniem ustawo-
 dawstwa obowiązujących na ziemiach Polski.

Analogiczne zmiany wprowadza się ta-
 kże dla tych przedmiotów, które jak austr.
 statystyka, austr. prawo górnicze, austr. u-
 stawodawstwo agrarne i austr. prawo skar-
 bowe były wykładane na podstawie rozp.
 b. c. k. ministra wyznań i oświaty z 24 gru-
 dnia 1893 Dz. p. p. N. 204.

B) Ustanawia się jako przedmiot obowią-
 zkowy do egzaminu prawnego - historycznego wy-
 kłady z dawnego polskiego prawa sądowego
 wprowadzone częściowo w Uniwersytetach
 we Lwowie i w Krakowie rozp. b. c. k. mi-
 nistra wyznań i oświaty z dnia 15 lutego
 1882 L. 61.

Par. 2. A) Wspomniane powyżej nowe
 przedmioty obowiązkowe mają być wykłada-
 ne w sposób przepisany rozporządzeniem b.
 c. k. ministra wyznań i oświaty z dnia 24 gru-
 dnia 1893 Dz. p. p. N. 204 dla tych przedmio-
 tów, zamiast których zostały one wprowa-
 dzone. Wykłady z dawnego polskiego prawa
 sądowego mają obejmować 8 godzin tygodnio-
 wo rozdzielonych na dwa semestry.

B) Odpowiednio do zmian w przedmio-
 tach obowiązkowych dla dopuszczenia do e-
 gzaminów państwowych wprowadza się
 zmiany w przedmiotach egzaminów w ten
 sposób, że zamiast usuniętych stają się przed-
 miotami egzaminu nowe przedmioty obowią-
 zkowe oraz dawne polskie prawo sądowe,
 tworzące łącznie z historią ustroju Polski je-
 den przedmiot egzaminu jako dawne prawo
 polskie.

C) Obowiązek odbywania wykładów i e-
 gzaminowania z nowych przedmiotów prze-
 chodzi odpowiednio na profesorów i egzami-
 natorów przedmiotów usuniętych lub pokre-
 wionych.

Par. 3. Porządek egzaminów śolskich
 wprowadzony rozporządzeniem b. c. k. mi-
 nistra wyznań i oświaty z 15 kwietnia 1872
 L. 4398 Dz. p. p. N. 57 ulega w związku z
 nowym porządkiem studyów zmianom o ty-
 le, iż jako przedmioty egzaminu wchodzi w
 miejsce prawa niemieckiego prawo zachod-
 nio - europejskie z uwzględnieniem dawnego
 prawa polskiego, w miejsce przedmiotów
 dotyczących obowiązującego prawa austria-
 ckiego, tudzież przedmioty, dotyczące prawa
 obowiązującego na ziemiach polskich.

Nadto zaprowadza się jako nowy przed-
 miot śolskiego egzaminu politycznego naukę
 administracji i prawa administracyjnego.

Par. 4. Niniejsze rozporządzenie wchodzi
 w życie począwszy od 1 października 1919.

W okresie przejściowym, przez rok aka-
 demicki 1919/20, dopuszczają się wyjątki od
 tych postanowień w wypadkach indywidual-
 nych, przy istnieniu okoliczności, zasługują-
 cych na uwzględnienie, o czym rozstrzygać
 będzie gromada profesorów lub komisja egzami-
 nacyjna w myśl rozporządzenia ministerstwa
 wyznań relig. i oświecenia publicznego z dnia 12
 września 1919 N. 7794.

Naczelny redaktor:
BRONISŁAW LASKOWNICKI
 Odpowiedzialny redaktor:
JOZEF KRZYSZTOFOWICZ

OGŁOSZENIA.
SKŁAD FORTEPIANÓW I PIANIN
„MONIUSZKO“
 ulica ZIM ROWICZA 10. — poleca duży
 wybór instrumentów przedwojennych. —
 20775

Plac Bernardyński 1. 7. (Hotel Krajeński)
ZAKŁAD FRYZYERSKI
 objął na własność długoletni wspólni racownik byłej firmy
 A. Dziamskiego i kierowniczych firm — **GRZ
 SA OŃ DAMSKI** — Czeszenie. Mycie głowy.
 Onduacja. Manicure, wykonuje „**HAIR ENA**“, była
 współpracownicą firm p. Steińskiego i Fürtzla.
 Poleca swój Zakład fryzyerski i Salon damski
 Szan. P. T. Publiczności.
 20075 **KAROL SMOLNA I „Helenka“.**

Za wysoką prowizją
 poszukuje Dom handlowy Dr. ŻYLSKI, Lwów,
 ul. Akademicka 14. 20776
na prawne i zdolnych zastępców
 handlowych i przemysłowych, na chęć jej
 członków tamtejszych organizacji związków
 handlowo-gospodarczych. — Zgłoszenia pisemnie
 lub osobiście pod powyższym adresem.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. A. SCHWARZ
 Sekundaryusz Szpitala powiatowego. ord. od 12-1 i 2-30-5
 Lwów, ul. Krzeszowskiego 11. — apteka. — 17312

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. Henryk Rosmarin
 ord. od 8—10, 12—1 i 3—6 — Lwów, Kopernika 13.
 20250

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. HESCHELES
 ord. 10—12 i 3—5, dla kobiet 2—3 Sykstuska 16.
 20664

Dr. E. DAWIDOWICZ
ordynuje 11—12. i 3—5. w chorobach wewnętrznych i kobiecych ul. Zimorowicza 5. 19 01

Dr. Maria Szankowska-Burathowa

sekund. szpitali powsz., czynuje w chorobach ocznych od 3—5 przy ul. Dąbrowskiego 13 (róg Pułaskiego) via a vs przy tanu tramwaju elektr. 19781

Włodar Dr. Elton Margulies

Lwów, Sienkiewicza 2 (róg placu Marya Kopa). 20430

ChOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — **LECZY** leczy specyal. dr. F. FISCH, ulica Wałowa 2 II. Wstrzykiwanie preparatu (606) Neo Salvarsanu tylko przed południem. 1972a

Pracownia zarządkowa (Klein)

sądowe języków: rosyjskiego, angielskiego, francuskiego i niemieckiego i rządowo uprawnione BUREAU PODAŃ I TŁUMACZEŃ ze wszystkich języków obcych, Lwów, pl. Akademicki I. 19631

Reżyser **Dr. LEON B. SIK** wrocław, Lwów, pl. Hakiński I, II. p. (nad Kawiarnią Centralną). 29 70

Dr. REGINA REICHENSTEIN

ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2—4 pl. Hakiński 7 (nad Kawiarnią Centr.) 19629

Zakład Dr. Ant. Blumenfelda

Choroby skóry, włosów, Brodziła lekarska — choroby weneryczne. Lwów, ul. M. Mościckiej 1 (obok hotelu „Centrala“). Kąpiel kwarcowa, Darszawa-liczyna, Eudaszepia, Diatermia. 19872

WOLNE POSADY.

Ukończonych słuchaczy kursu geometrów z samodzielną praktyką pomiarową poszukuje zaraz Włodzimierz Link, geometra cywilny. Zgłoszenia pisemne Lwów, ulica Długosza 1. 2041a

Poszukuje pianistki do 2-ga dzieł na popołudnie. Do sprzedania afuro meble. Wyspiansko 12. Od 1—4. 20561.

Dochodząca do sprzątania na przedpołudniu mieszka. Burska I u lekarza. 29731.

Poszukuje się dziewczyny do większego mieszkania z dobrymi świadczeniami pod bardzo korzystnymi warunkami przedstawić się codziennie od 4—6 popoł. Sakramentek 5 I p. 20678

Dochodząca przyjmie zaraz do robót domowych, dobra zarobka. Zgłoszenia Na Bałkacji I, 23, drzwi Nr 11. 20503.

Poszukuje dobrą kucharkę do sprzątania Zimorowicza 7 parter od 2—4. 20814.

Poszukują obłopca do sklepu elektrotechnicznego „Luzon“ plac Maryacki 4 20815

Masarki znaleźć dobre wynagrodzenie. Zgłoszenia ul. Głęboka 10 I. p. na prawo. 20750

Panny znajdą posadę w magazynie Stanisława Abla ul. Legionów 1. 20749

Francuska rodowita otrzyma bardzo dobre wynagrodzenie Zgłoszenia ul. Głęboka 10 I. piętro na prawo. 20748

Dobra kucharka potrzebna u starszej rodziny składającej się z 3 osób Zgłoszenia od 2—4 popoł. Miłocza 19. II. piętro. 20744

Sioblatarka rutynowana w akuratem stepnowaniu, zostanie przyjęta w pracowni białziny „Kalkos“, Kopernika 12 20740.

Chłopcy do posylek zostaną natychmiast przyjęci. Zgłoszenia „Petef“ pl. Maryacki 7. III. p. 20735

Pannę biurowa pisząca biegle na maszynie po polsku i niemiecku przyjmie biuro inżynierskie Szapichy 45 20738.

Poszukuje parlon do krawieczyny; panienek do nauki. Pańska 17 a I. p. na lewo 20741.

Panna podręczna katoliczka potrzebna Magazyn Młod. Leona Szapichy 77. 20548

Podręczne i uczennice poszukuje pracownia sukien Weber Zimorowicza 16 20540

Maszynista do Diesta niynarz zostaną natychmiast przyjęci zgłoszenia najtępie osobistcie. Młyn Zbożca koło Lwowa 20525

Dwie asystentki poszukują korypetycy z niższych klas gimnazjalnych. Bliższa wiadomość w redakcji Wieku Nowego 20482

Magazyn Młód „The Rose“ poszukuje dwie z olbrzymiej duńki. 19609

Łuszącego (laboranta) poszukuje Apteka Ertlingera przy pl. Gólcuchowskich. 20474

Stolarzy wraz chł. peów do nauki przyjmie fabryka stolarska Walenty Steimaszyński Stanisławów. ul. Słera 14. 19923

Retusor (ks) do neg tywu i pozytywu znajduje natychmiast umieszczenie w Zakładzie fotograficznym „Adele“ Tarnopol. 1 793

Freblanci katol. do dwójki dzieci na przedpołudnie poszukuje się wiadomości w Administracji. 20486

Buchaltera z statym któryby obiał kierownictwo aschnictwo: poszukuje Podolski Związek Ziemiaków we Lwowie ul. Zimorowicza 15 Oferty nadsyłać do 20 październ. 20506

Lepa osoba, która zająłaby się całym gospodarstwem domowym (kuchnia, bielizna i t. p.) znajduje stałe zajęcie. Dyktor Mitter, Złoczów. 20449

Patrzebne siły pomocnicze do rozwijania materyala, robota może być brans do domu, Pracownia pończoch, Zakana 30, parter. 20355

Kucharka i służąca p. trzebna dla Zakładu sierót ul. Za Zorajównią 3 (bocona P. dwa i Bołków 20 05

Maszynistka do roboty pończoch potrzebna zaraz Pracownia pończoch Jolana 30 parter. 20354

Uczennice do nauki przyjmie natychmiast Drukarnia Ign. Jaegera we Lwowie, ul. Sykatuska I. 33. 20186

Nakładaczki przyjmie natychmiast Drukarnia Ign. Jaegera we Lwowie, ul. Sykatuska I. 33. 20185

Panien do szycia i dziewczynki do nauki poszukuje pracownia sukien Stefani Olskiej, Lwów ul. Hofmana 12. 20223

Lepsza służąca do wszystkiego, umiejąca gotować, przyjęta zaraz zostanie. Zgłoszenia ul. Zyblikiewicza 51, drugie piętro drzwi 3. x

Dziewczynka do nauki potrzebna. Magazyn młód Szełga Hotel Georgea od ul. Sienkiewicza 20497

Przyjmuje parlon do nauki kroju i szycia oraz pań z całym utrzymaniem ceny umiarkowane pracownia sukien Jolanda Stasica 8 II. p 20410

Potrzebna służąca lub posługaczka Bliższe warunki według umowy. ul. Koralnicka 8 II. p. na prawo 20498

Potrzebna służąca do wszystkiego z dobrymi świadczeniami. Długosza 4 ogród botaniczny 20509

Służąca do wszystkiego na wyjazd potrzebna. ul. Dąbrowskiego 12. drzwi 3 od 2—4. 20563

Szewskich robotników poszukuje na jaknajlepszych warunkach zaraz. Włkt na miejscu. Safes Trzebnego Mała 17. 20769

125 koron miesięcznie dam rutynowanej osobie do niemowienia. Zgłoszenia między 2—4 popoł. Ujejskiego 8 a, I. piętro. 20765

Służąca do wszystkiego potrzebna zaraz. Zgłoszenia „Petef“ ul. 10 Restauracyjna. 20496

Poszukuje chł. peów do terminu. Zieliński st. Jarz. ul. Kofłataja 5. 20717

Kucharka souze pol cona do trojga osób poszukiwana, spokojne miejsce, dobre wynagrodzenie. Zgłoszenia Wałowa 11, II. piętro, drzwi 4, między 10—12 i 3—5. 20720

Służąca do kuchni do mleczarni potrzebna zaraz Pańska 11 a. 20721

Ku naraka dobra z poleceniami zostanie przyjęta. Zgłoszenia Apt. ka Haya, Kofłataja 12. 20726

Hafciarki zdolne przyjmie Zakład Haftów ręcznych i maszynowych Akademińska 22. 20536

Biuro Seniewa, Lwów Sykatuska 16, poleca i poszukuje wszelką służbę: wosła, kawiarnianą, restauracyjną, hotelową, kucharek prywatno-wojskowych, dozorców. 20710

Pianista d. brze piany, z zajęciem od 6 do 10-tej wieczorem zaraz poszukiwany. Zgłoszenia Zimorowicza I. 10 do Restauracji i poluje do 20488.

Potrzebna posługująca na pół dnia z włktem od 15 października, Fretry 8, III. p. drzwi 8. 20689

Biucharzy na stałe zajęcie potrzebują Czerwarski Stanisław, Lwów Akademicka 21, oczek. chł. peów do nauki przyjmie. 20593

Poszukuje się kucharki do chęzącej, bliższa wiadomość sklep korzenny. ul. Koneńska 50 a. 20638

Potrzebna pomec, może być i żeńska, do wznoszenia i porządkowania aktów na popołudnie od 4—8 Zgłoszenia pod „M. J.“ do adm. 20647

Potrzebny akademia Polak z latnym piemem lub piszący na maszynie. Zgłoszenia pod „M. J.“ do administracji. 20646

Kucharka z dobrymi świadczeniami z stami zaraz lub od 15 przyjęta. Zgłosić się Mikołaja 20 u gospodyni. 20639

Dozorca do kamienicy potrzebny, wiadomości Piotarska 10 w sklepie. 20672

38 pułk piechoty w Przemyslu
poszukuje
dobrych muzykantów
na korzystnych warunkach. — Zgłaszaj się pisemnie lub osobiście. 1992

Kopista do robót fotograficznych specjalista do nowszych poszukiwany. Zgłoszenia listowne do Biura ogłoszeń pod „Głoszą“, ul. Legionów 5, II. piętro. 20666

Inteligentna maszynistka do biura i rozna do ekspedycy poszukiwana Piłkarska 17. parter. 20834

Zarząd domów kucharzowych Dyrekcji kol. państwowych potrzebuje zaraz 10 robotników. Zgłoszenia: Dyr. kol. państw. Zygimuntowska I. 1. 20786.

Pracownia krawiecka Służańskiego Gródecka 65 poszukuje waktosowych uczeladzi i panini w kawiarni miełeczna. 20752

Chłopiec inteligentny z dobrego domu zostanie przyjęty jako praktykant do piernawarstwa w hamli. — Reflektuje się tylko na zamiejscowych. Zgłoszenia: Antoni Moor, Lwów, Akademicka 4 20772

Posada ogrodnika do nowo zakładanego ogrodu warzywno-owocowego rozumiejącego się trochę na posieck a którego żona także mogłaby obiać funkcję kuchniczki — tylko dla bezdzietnego małżeństwa — jest od 1 lub 15. listopada do ofiedca. Reflektujący zechca przesłać swoje warunki i referencye: Zakopane Hotel „Sport“ Nr. 22. 19948

Kucharka na wieś potrzebna Wałowa 9 od 2 do 4 20767.

POSADY POSZUKUJĄ.

Samodzielny technik dentysta poszukuje posady. Zgłoszenia do Red. Wiek Nowego pod L. S. 26. 20662

Starsza wdowa inteligentna umiejąca szyć poszukuje posady do lekkich zajęć za słoneczne wynagrodzenie Barańska Zybkiewiczza 7 w Traffic. 20643

Parcela 573 m kwadr. do sprzedania za 25.000 kor. Adres w administracji. 20683

Urządnik Doktor praw poszukuje popołudniowego zarobka. Zgłoszenia do Administracji pod "Zajęcie". 20621.

Panna poszukuje posady do jakiegokolwiek handlu, umie pielęgnować chorych. Zgłoszenia zaraz pod "Uczciwa" adm. Wiek Nowego. 20555.

Młodym życzyna z egzaminem buchalterii i korespondencji handlowej poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia w adn. Wiek Nowego pod "Bucik liter". 20778.

Były kierownik stacji kolejowej, mówi i pisze po polsku, niemiecku i rusku, znający się na wszystkich przepisach kolejowych, poszukuje stosownej posady. Łaskawe zgłoszenia pod Antoni Krawczuk w domu P. Józefa Łysakowskiej Brz. 20759.

Poszukuje posady płatniczego za kasyą ewentualnie mogą wypożyczyć inwentarz restauracyjny. Zgłoszenia listowne do adm. pod "M. C." 20773

Kucharka z dzieckiem poszukuje posady do kuchni lub do wszystkiego za niższą płacę. Zgłoszenia Pełczyńska 14 w podwórzu. 20679.

Nauczycielka poszukuje lekcy za szkół i domowych, tak e z jęcia w szkole. Zgłoszenia do adm. Wiek Nowego pod "S. P. 7". 20808

Inteligentna panna, władająca językiem polskim i niemieckim, poszukuje posady jako b. na do dziecka. Zgłoszenia "Inteligentna" Biuro ogłoszeń. Brücka, Kościuszki 2. 2083.

MIESZKANIA I SKLEPY.

Na magazyny kilka ubikacji zaraz do wynajęcia. Adres w biurze dzienników Bu. Hstaba Legionów 21. 20582

Poszukuje zaraz pokoju ewentualnie 2 z kuchnią z umeblowaniem niem lub bez. Za wskazanie lub wynajęcie dam 300 koron lub 300 sztuk papierosów 1 sorty. Zgłoszenia do adn. "Papierosy". 20554

Dam 300 koron za wyszukanie 2-3 pokoi z kuchnią elektryczną, gazem w pobliżu Techniki. Zgłoszenie się Ponia 62 gospodarz. 20524

Poszukuje lokal suternowy betonowany z wodociągami, zlewem albo kanałami wśródmieściu. Zgłoszenia do administracji Beton. 20645

Pokoju umeblowanego słonecznego możliwie z całym umeblowaniem poszukuje. Najchętniej przy ul. Nabielaka Listopada lub w pobliżu tychże. Zgłoszenia proszę nadsyłać do portyera hotelu Georgea dla S. B. 20670

Pokój umeblowany w parterze dla 2 panów poszukiwany zaraz. Zgłoszenia Jarosławska Batorego 1. 20538

Poszukuje pokoju z kuchnią nie umi. bl wanego w wśródmieściu. Pośrednictwo dobrze wynagrodzone. Zgłoszenia Jan na Janikowska, Teatralna 23. 20531

Dam w g. l. za wynajęcie lub podane mieszkania z 2 lub 3 pokojami i kuchnią w II. dzielnicy. Wiadomość C. t. na ovska 10. 20514

Pokój umeblowany z osobnym wotodem obok szpitala garnizonowego ewentualnie z użyciem łazienki dam za opał. Wiadomość Lyczakowska 10 Fryzjer. 20702.

Pokój z komfortem, użyciem fortepianu do wynajęcia. Wolność 16. 2091.

K 1000 i 2 pary bucików ofiarują za wyszukanie 2-3 pokoi, kuchni z komfortem dla bezdzietnej rodziny. Humanic Legionów 13. 20790

Pokój, osobny wotód, elektryka, łazienka bez mebli. C. t. ar wska 9, parter. 20817

Dom 500 kor. i trochę papierosów za odstąpienie lub wymięcie 1 pokoju i kuchni. Zgłoszenia do Adm. Wiek pod "Dwie osoby". 20743

Za wyszukanie 3 ewentualnie 4 pokoi i kuchni z komfortem dam pół wagonu drzewa. zgłoszenia Hotel Wiktorya. Portyer. 20738

1 lub 2 pokoje i kuchnia wśródmieściu dla jednej ewentualnie dwóch pań. Wiadomość Kollataja 4 V schody, I. piętro na lewo. 20736.

3 morgi pola w II. dzielnicy do wynajęcia na skiadę lub pod uprawę. Wiadomość Gród dla 29, Kamberska. Tamże dwie piekarnie do wynajęcia. 20431

Pokój elegancko umeblowany, przedpokój, z kuchnią, elektryka, dla za nożnych do wynajęcia. Adres w administracji. 20535.

Wynajmę lokal na sklep z papierami w wśródmieściu oraz zakupić urządzenie do takis o sklepu. Wiadomość w adm. pod "Józef". 20782

okój słonczny frontowy umeblowany, Szeptyckich 76 a II. p. drzwi 8. 2079.

Poszukuje mieszkania z 3-4 pokojami z kuchnią, komfort i elektryczność pożądana, ale nie wymagane. Ewent. pośrednictwo wynagrodzone 500 papierosami. Zgłoszenia do administracji pod H. Z. S. 20641

Dam prowianty za wyszukanie 2 pokoi z kuchnią dla małej rodziny. Zgłoszenia Zólkiewska 11, owocarnia. 20640

Poszukuję 2 pokoje z kuchnią, z komfortem, za wyso. iem wyn. gr. dziennie, czelnicą obrotową. Zgłoszenia do kasa Teatru miejsk. prawa strona. x

Dam 1500 koron za znalezienie 3 lub 4 pokoi z kuchnią z komfortem. Oarty do admn. Wiek Nowego pod "Inżynier". 2018

Poszukuje lokalu odpowiedniego na Cukiernię we Lwowie albo na prowincyi. mogą ewentualnie w dzierżawę wziąć. Pośrednictwo wynagrodzone. Zgłoszenia do Adm. W. Nowego pod (Pracownia). 20631

KUPNO I SPRZEDAŻ**Pożyczyszli dla dzieci!**

Patentowe pożyczszki dla dzieci we wszystkich wielkościach. Swetery himalaja bajecznie tanio. Bluzki dla dziewcząt i chłopczyków oryginalne, modele francuskie i warszawskie, szałofki i atanki fanelowe polca koleforya damska **MANNER, Sykstuska 2.** 20812

Kołdry atlasowe, beżis damska i dziecienna do sprzedania. Szeptyckich 10, I. piętro na prawo. 20311.

Palto zimowe, ubranie mary arkowe, żakietowe sp. dnie czarne nowe, kurtka studencka mała, kurtka duża, materia zimowa na sp. dnie, wszystko w dobrym stanie, atinek wełniany, okazynie sprzedam. Szasławieca 3, I. piętro na prawo. 20821.

Kupię otomany, dwa łóżeczka dziecinne, lampę wiszącą, naczynie kuchenne i salonik skromny. ulica Sobiekiego 5, sklep komis. wy. 20819.

Do sprzedania cięsta kurtka, zarzutka jesienna, płaszcz ofcerski, frakowe ubranie, czarne sp. dnie, płaszcz urzędniczy, buciki nowe żółte numer 43, anglez dla wysokiego, ul. Sobieskiego 15. 20810.

Ze spalonego domu przy ul. Zródlanej 35 sprzedam cegły. Zgłoszenia po poprzednim oglądnięciu tychże B. Weissberg, Słowackiego 14, II. piętro. 2087.

Płaszcz ciemny damska i czarne czapki garnitur barankowy popielaty i serduszek skórzany na lat 10. Głębocka 14 parter drzwi 17. 20790

Materia czarna gruba, k. sty. m granatowy, kapelusze czar. y aksamitny, kołnierz b. brawy do sprzedania. Wiadomość ul. Słowackiego 2, III. piętro od 1-4. 20805

Wanna z blachy cynkowej w dobrym stanie do sprzedania — ul. Boczna Dekerta 8 M. p. na lewo drzwi 2 od 4-5 popoł. 20793.

Sprzedam płaszcz mufiormowy czarny drugi gramatowy, płaszcz i pelerynę damską. Szymonowiczów 5, parter. 20768

Płaszczki zimowy 6-8 lat buławka pokojowa. Rózko żelazne do sprzedania Jachowicza 16, I. p. drzwi 4. 20770.

Najwyższe ceny za złoto, platynę, biżuterię i monety. plac Zakład wyrobu złota dentystycznego M. Achta, Lwów, Sykstuska 7. 20329

Aksamitne, wełnowe i ficewe kapelusze po bajecznie niskich cenach tylko w L. Kujaw i Fabryca R. Dolfa Neuwelta we Lwowie, Balonowa 3. 20800

Okna, drzwi, fojryny tanio sprzedam. Wiadomość Antoniego 9, u wiańcieca. 20806.

Płaszcz piżmowy męski sprzedam. Skalka 1, p. 2 drzwi 16, od 4-6. 20755

Fortepian doskonałej marki czarny okazynie do sprzedania w składzwe "Moruszkio" ul. Zimorowicza 1, 10. 20753.

Do sprzedania nowe palto zarzutka futra dla robotników, i kłosa par bucików i kabozze Nr. 4/ Pańska 9 dozorca wskaże 20648

Maszyny do obróbki papieru jakoto do cecia, szycia perforowania birowania i t. d. zakup W. Lachowicz księgarnia Strzy. 19954

Palto zimowe męskie, spizarka do sprzedania. Measels, Wolność 7. 20781.

Szafy, lustro obraz do sprzedania. Wąłowa 9 od 2-4. 20756

Sprzedam ubranie smokingowe z przedwojenną materiją. Sadownicka 6, I. p. od 2-5 popoł. 20470.

Syfony lemoniadki kupuje fabryka wody sodowej. Bożnicza 11. 20546

Zarekawek barankowy, nowy kapelusze ficeowy do sprzedania. Dom komisowy pasaż Mikolaszina 20632.

Boa i zarekawek okazynie do sprzedania. Pełczyńska 23 w sklepie. 20629.

Książki prawnicze do pierwszego i drugiego egzaminu sprzedam. Zgłoszenia do Wiek dla "M. J. Tl. 20627

Garderoba męska białozna tanio do sprzedania. roganka zamarynowska. szkoła ogrodnicza, wiadomość u portyera między 9-11. 20764.

Do sprzedania palto męskie w dobrym stanie. Szeptyckich 6a, II. p. drzwi 10, od 6-7. 20763

Kasparka zbior ustaw sześciu tonów obratnych. sprzedam, Zgłoszenia "Lisowski" Admin. 20762

Futro męskie prawie nowe do sprzedania i sztuciec amerykański Remington Ziemiakowskiego. I. 3 od 3-5. 20758

Kupię śniegowce Nr 42-43 dobrze zapłace. Kirschnerska kawiarnia "Warszawa". 20756

WOLNE POSADY

Stenografistkę polsko-niemiecką, piszącą biegle na maszynie przyimie poważna instytucja handlowa we Lwowie. Panna władająca poprawnie językiem francuskim mają pierwszeństwo. Zgłoszenia pod "Por." do biura ogłoszeń Sokolowskiego we Lwowie. 20816

Służąca dobrze polecona umiejąca gotować poszukiwana zaraz. Zgłoszenia Piekarska 8 I. p. od 10-12 i od 5-6. 20818.

Dochodząca potrzebna. Szkoła im. Żydy I. piętro. 20819

Poszukuje się dozorczy od 1. listopada 1919. Reflektanci mogą się zgłaszać od 11-1 ul. Kościuszki 1, 14 II. p. 20820.

ROZMAITE

Tylko w drodze kompensaty!

Za węgiel, benzynę, naftę, parafinę i smary są do nabycia następujące towary — a m. po cenach mekymalnych:

Mydło, skóra, szkło, buciki, zapatki, tłuszcz, cukier, fasola, kukurudza, proch, wędzanka i mąka. 19945

Handel iu towary E. WEISS

Morawska Ostrawa, Lukasgasse 4.
Telefon 478. Rok założenia 1900.

MLECZANNA Kopernika 9

OBOK KINA. 20347
POLECA OBIADY, KOLACJE, SNIADANIA, PODWIECZORKI. CENY PRZYSTEPNE. TOWAR DOBOROWY.

Maszyny

do pisania, Kary karołone, aparaty do kopiowania, powielania i t. p.
naprawia pod gwarancją szczyt mechanicznej
Leon J. W. R. S. I.
ul. Lindego 3 (obok kina Kopernik). 1913

Koljowy urządzenie wentylacyjne spensjonowany poszukiwany w celu przeprawy walczenia pewnej sprawy kolejowej. Zgłoszenia pod „Wpływ” do administracji. 20568

Na rawy zegarów wykonuje możliwie jak najszybciej zegarmistrz, Lwów, Akademicka 20, **MARYAN DA WYKŁ.** — W niedzielę sklep otwarty od godz. 9 do 11. 19317

Maszyny do szycia

najlepszych systemów najkorzystniej można nabyć u firmy
Alexander Malimon
skład maszyn do szycia
Lwów — Wałowa 11A.
Przyjmuję się na zyny do naprawy. — 14176

Do Szanownej Publiczności!
Mam zaszczyt zawiadzić Szanowną Publiczność, iż **pozwalam** na **złoty** i **czarny** brzoze w rządu na należącej się moim współpracownikom wypoczynek niedzielny, **sklep stałe w niedzielę będzie zamknięty.**
Upraszam przeto szanownych moich odbiorców o łaskawą załatwienie sprawunków w mojej firmie w dniu powszednie. 17874
Z wytkiem poważaniem
ALOIZY HÖRNE, Lwów, Rynek I. 36.

FOTOGRAFICZNE ZDJĘCIA

od 3 K poleca „TECHNICUM”, Lwów
Jabłonowskich 2. 20085

Sklep kółka rolniczego w powiecie lwowskim wraz urządzeniem zaraz do wydzierżawienia. oprócz sklepu mieszkanie pokój i kuchnia magazyn 2 przynice. Sklep i mieszkanie mieści się w budynku szkolnym w Kuchajowie. Reflektuje się tylko na **dzierżawę bezwzględnie uciążliwą i spokojnego człowieka narodowości polskiej.** Wymagana kaucja 2000 kor i czynsz miesięczny w pierwszym roku 200 kor. z góry. Zgłoszenia pisemne pod adresem Uromski Kuchajów poczta Dawłów. 20579

Instytut lekarsko-kosmetyczny leczy wszelkie choroby skórne twarzy, usuwa elektrycznością brodawki, włosy, blizny, plamy i zmarszczki twarzy. Masaż ręczny i elektryczny odmładzający cerę, leczenie i barwienie włosów. Dr. Pilecki, plac Dąbrowskiego 1, róg Sienkiewicza. 20014

Zakład dentystyczny Dra Pileckiego, przy placu Dąbrowskiego 1, róg Sienkiewicza, wykonuje mostki, koronki, zęby w kauczuku, wybijanie i plombowanie z bólem z bólem. Na rawki i pacjenty z przewidywaną załatwia się szybko. 20013

Wszystkie adresy odnoszące się do handlu, przemysłu i fabryk na cały świat podaje firma „Wschód”, Lwów, Sykstuska 19, za nadesłaniem 20 koron — 15 n. p. załatwia prowincja. 20617

Pretensje 30.000 i 20.000 koron, intabulowane po banku, korzystnie do odstąpienia. Wiadomość ul. Zybliwiec 43, u właściciela. 20597

Kto by miał jaką wiadomość o Ludwiku Nesterkim, który wyrokował z 10 pp. wojska austriackiego w roku 1911, raczy dać znać stroskanej matce, Piaskowa 23, Oksy. 20541

Do wydzierżawienia kuchenia w pierwsożędnym lokalu. Zgłoszenia z warunkami do adm. pod „Nowość”. Również płatniczego katolika p. szukę. 20541

Biedna staruszka, należąca do lepszych chłopskich sfer, ginie z głodu. Zwraca się do ofiarnego społeczeństwa o pomoc. Łaskawe datki uprasza o przesyłanie pod „Ludwi” a Gorzejowska”, we Lwowie, ulica Sakramentek 3, II piętro. 20541

Fabryka korów, Pragańska 2. 19312

Farby na włosy
wsze lich odcieni i gatunków jakoto: „Pigmentaryna”, „Wesena” i „Naxol” Seegera, „Tanningene” i „Eau de Jouvenne” Szernego, „Colorin” Vlasko — „Aureo” Schwarzelego, „Negr” a Dąkowskiego i inne poleca Droguerya i perfumery **H. J. Pechena**
Lwów, ul. Wałowa 11A. 20602

Intendantura O. K. Lwów
L. G. 16.69/19.

Celem pokrycia zapotrzebowania paszy w obrębie Dowództwa Okręgu Generalnego Lwów rozpisuje się niniejszem

Konkurs

- na dostawę 1) dla Woj. kowego Okręgowego Urzędu Gospodarczego we Lwowie 48.500 q siana i 14.500 słomy;
2) dla Woj. kowego Urzędu Gospodarczego w Przemyślu 40.700 q siana i 12.200 q słomy;
3) dla Woj. kowego Urzędu Gospodarczego w Jarosławiu 53.500 q siana i 16.100 q słomy;
4) dla Woj. kowego Urzędu Gospodarczego w Strzycu 6.200 q siana i 2.000 q słomy;
5) dla Woj. kowego Urzędu Gospodarczego w Samborze 3.500 q siana i 1.100 q słomy;
6) dla Woj. kowego Urzędu Gospodarczego w Stanisławowie 3.900 q siana i 1.200 q słomy.

Termin dostawy od 1. listopada 1919 do 1-go sierpnia 1920 w ratach miesięcznych. W ofercie należy wyszczególnić ja osę siana a tud też słomy (okładkowa i nierzwiasta). Cenę ściśle w walucie koronowej siana i słomy nowego zbiaru w stanie prasowanym należy podać oddzielnie dla dostawy loco stacya kolejowa W. U. G. oraz dostawy loco stacya załadowcza. Dostawa dla jednego z 6 nowych wymienionych Urzędów gospodarczych może być oddaną większej liczbie ofertów. — Pierwszeństw przy przyjęciu ofert mają producenci.

Oferty należy wnieść wprost do Intendantury, zaś 5 pre. wadyum w rtości ofiarowanego towaru do kasy teiz Intendantury, Lwów, Ochonek 4, do dnia 4. października br.

Na wypadek nieprzyjęcia oferty wadyum zwrócone będzie w przeciągu 8 dni po rozstrzygnięciu konkursu. 20560

Dam prawia nowe brania zakietowe za węgiel. — Zgłoszenia ulica Legionów 35, drzwi 10. 20802

Fabryka pieców kaflowych Ignacego Guzika w Tarnowie, ulica Kłkowska 1. 467, posiada na składzie oraz wyrabia na zamówienia wazoniki (donicz i ogrodowe) różnych wielkości po cenach umiarkowanych. 20804

Artur Smutny, stroiciel fortepianów Senatorska 4, przyjmuje strojenia i regulacje. 20793

Dam lakiery oficerskie nr. 42 za węgiel. Zgłoszenia ulica Legionów 35, drzwi 10. 20303.

Dziewczynkę liczącą 1 rok, blondynkę, bardzo ładną była bym rodzinie bezdzietnej na własne. Wiadomość w admin. Wiek Nowy o. 20192

MALŻEŃSTWA.

Oficer W. P. z powodu braku znajomości, pragnie poznać pannę inteligentną, przystojną, poszłą do lat 25 w celu matrymonialnym. Fotografia pożądana, pośrednictwo krewnych mile widziane. Zgłoszenia pod „Lux” do adm. 19955

Medyk pragnie poznać pannę (młodą wdowę) w celu matrymonialnym, któraby mu dopomogła studia ukonczyć. Zgłoszenia z fotografią do adm. Wiek Nowy pod „Zygunt”. 20760

Dla mojego szwagra młodego, przystojnego i zdolnego kupca poszukuję tą drogą przystojnej i posażnej panny do lat 26 w celu matrymonialnym. Pierwszeństwo z prowincji. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Zgłoszenia do Adm. Wiek Nowy pod „Przyszłość” za okazaniem kwitu inseratowego. 20722.

ZGUBIONO I ZNALEZIONO

Ślubną obrączkę zgubiłem w miejskim składzie dzewa przy ul. św. Zofii z literami „G. K. 14/9” rzetelny znalazca raczy się zgłosić do Leona Dąbrowskiego 15, parter na lewo za wynagrodzeniem. 20554.

Idąc ulicą Piekarską na plac Bernardyński do taurwaju ŁJ zgubiłam medalionik złoty, zawieszony na perle. Znalazca zechce odnieść do Maryli Klink, Piekarska 21, II. p. za nagrodą. 2780.

NAUKA

W konc. szkole S. Nussdorfa, ul. Jagiellońska 11A, rozpoczyna się kursa kaligrafii i stenografii 21-go października. — Wpisy codziennie od 12 do 3 cie. 20239

Poszukuje się nauczyciela dom w go do 4 uczni szkoły eanej, 2 do I. klasy, 2 do IV-iej, czele utrzymanie i wynagrodzenie w dle umowy. Bronisław Okmiński, Cielowice p. Korniarno. 1929

Prawnik lub filozof energiczny poszukiwany na gubernera do ucznia II. klasy gimn. na wieś. Zgłoszenia Zydaczów, dwór. 1918

Uczy języka francuskiego, niemieckiego i gry na fortepianie, Bema 0. parter. 2187

Dr. matematyki utzi la lekcje pojedynczo lub zbiorowo, przygotowuje do egzaminów w zakresie szkół średnich i wyższych (matematyka, wykresła fizyca). Wiadomość do adm. Wiek „Matematyka”. 20562

Sluchaczka chemii poszukuje lekcji z szół średnich, z łuszcza matematyki. Zgłoszenia pod „Bardzo zdolna” do adm. 20336

Konserwatorzytka ukńczona udziela lekcji na fortepianie, Sztefetych 65, II. p. drzwi 9. 20558

Wpisy na specjalny kursa bankowsko-handlowe odbywają się codziennie w szkole aprihow. przez wysoką Radę szkolną krajową Sennensieb i Kleiner, Lwów, ul. Necała 6, boczna Brajerowska ej. 20385

Kurs seminaryjalnej matury. Wynik pewny, ulica Bema 27. 20585

Za lekcje matematyki lekcje fortepianu. Zgłosz nia do adm. pod „K. H.” 2058.

Lekcje francuskiego, łatwa metoda, wiadomość w administracy. 20680

Wyuczę języka francuskiego lub angielskiego w krótkim czasie za prowianty. Wiadomość do Adm. Wiek pod I. P. 20706

Nauka angielski go, francuskiego, niemieckiego i przedmiotów szkolnych polskian. Zgłoszenia raał (Kierowca) Jadwigi 19, II. piętro. 20794

KUPNO I SPRZEDAŻ

Maszynę do pisania z piśmem polsko-ukraińskim zaraz kupię. Adm. Wieku „Maszyna”. 20746

Zabawki galanterię i przybory wojskowe poleca po najniższych cenach Z. Kolpan Piekarska 1 b. 20745

Mandolina z pokrowcem do sprzedania. Kielecka 10. II. p. przez ganek. 20739.

Fortepian Schveighofera koncertowy, czarny znakomity sprzedam okazynie. Róg Ormiańskiej i Grodzieckich Kawiarnia. 20737.

Maszynę do pisania kupi biuro inżynierskie ulica Sapieży 45. 20734.

Złoty zegarek męski kryty bardzo dobrej marki z brązowym łańcuszkiem do sprzedania. Stryjska 18. I. p. oficyny. 20674.

Szafa sklepowa do sprzedania. — Sakrejski Lwów ul. Ossolińskich 10. 20732.

Dobry prawdziwe dwie skórki do sprzedania. Wiadomość przy ul. Nowy Świat 15. parter drzwi 5 od 1—3 popołudniu. 20727

Do sprzedania piękna wystawa z lustrowymi szymbami 1 m szerokości, 1'50 m wysokości grubości 10 mm nadająca się do urządzenia kawiarni, wystawy fotograficznej, cukierni, gotarni, składni perfumeryj itp. Wiadomość Ormiańska 29 warsztat ślusarski. 20729.

Kurtkę futrzaną wojskową i płaszcz oficerski kupię. Zgłoszenia pod „Kurtka” do Adm. 20730.

Kostium brązowy jesienny w dobrym stanie sukienka jedwabna elektryk zupełnie nowa na sztywną osobę Uprząż na parę koni do wózka w dobrym stanie wszystkie Nowy Świat 1. 4 parter prawy od 12—4. 20703.

Mam dom z ogrodem zaraz do sprzedania Kleparów 312. wiadomość Sykstuska 52. woźny bankowy. 20704.

Do sprzedania żakiety z bananów krymskich. Oglądać można między 11—2. Asnyka 10 parter na prawo. 20705.

Kartę wielką sprzedam Lwów ul. św. Wojciecha 11, Szańdkiwicz. 20719

Kurtka futrzana do sprzedania. Rynek 3 wyższy parter, I schody. 20725

Do sprzedania futro damskie, kangury wierzch czarny sufitowy, halka włóczkowa ul. Wyspaniskiego Nr. 3 drzwi 4. 20668.

Aparat projekc. kinematograf i mały model Ernemann kompletny do sprzedania Wiadomość „Snapshot” Trzeciego Maja 11 a. 20665

Antyczne zegary brąz złocony empire kolumna marmurowa bogato brązem obruta, stół biedermeier w całości alabastrowy, stołek mahoniowy talerz japoński średnica 62 cm, Obrazy wybitnych malarzy sprzedam Chmielowskiego 5. II piętro drzwi 10 od 3—5 popoł. 20653

Krymski i selski żakiety sprzedam Leona Sauchy 20. drzwi 8. 20652

Tanio sprzedam 2 płaszcze damskie, bluzki i mantelki d. pepita, Sałownicka 10, I. piętro na garku, nr. drzwi 9, od 2 do 7. 20592

Sprzedam czarny szopowy żakawkę i boa, czarną wełnianą spodnicę, Zródlana 8, prawy parter, do 3 popołudniu. 20700.

Ulanek futrzany, dam za cywilne futerko. Dwa gumowe płaszcze wojskowe dam za jeden gumowy płaszcz cywilny. Także wszystkie te trzy kawałki za odpowiednio cywilne futro. Oglądać w dniu powszednim od 2—4 popoł. Piekarska 31, parter, drzwi nr. 1. 20698.

Sprzedam płaszcz damski modny, Chorążczyzna 27, I. piętro. 20685

Duże kosze na węgiel, kartofle, Mochackiego 1. 26, parter lewy, albo u dozorcowej. 20687

Wózek ręczny na 4 kołach męczy i krzyż grobowy żelazny ozdobny do sprzedania, ślusarna, ulica Wronowska 17. 20788.

Do sprzedania peleryny studenckie, paltot jesienny, guka walowana, kurka zimowa, żakiet zimowy damski i futerko damskie podszyte baranami. Wiadomość ulica Potockiego 28, II. piętro, drzwi 6, od 3 do 4. 20787

Krymski długi żakiet, rozmaite damskie i męskie przenośne bucki sprzedam, ul. Dąbrowskiego 4, I. piętro, od 9—12. 20691.

Kurtka duża studencka zimowa z futerkiem na sprzedaż, oglądać można od 4—5 popołudniu ulica Tarnowskiego 1. 9, nr. drzwi 2. 20785.

Poleca się najładniejsze warkoczki po najniższych cenach, wyrabia się z wyczesek i kupuje się wyczeski, Rynek 29, Brama Andriollego. 20783

Kupię pisycy na koka, automat. Zgłoszenia do adm. Wieku Nowego pod „Automat”. 20625

Motor ropny Climax 12 HP
mało używany, w dobrym stanie.
sprzeda Elektrownia mińska w Samborze. 19953

HERBATĘ wyśmienitą 10 dkg. 9 koron —
KAWĘ polną 10 dek. 10 koron — oraz
świeże polskie drożdże, cykoryę, sardynki
i inne artykuły poleca najtaniej
K. Maksymowicz, Lwów, Sokola 1.
20742

Meble z 2 pokoi i kuchni sprzedam, Krasieńskiego 1. 33, II piętro na lewo. 20718

Umeblowanie pokoju kawalerskiego kupię, Franciszek Agolzer, Zimorowicza 4. 20723

Handel świetnie prosperujący sprzedam. J. Łukasiewicz w Czortkowie. 19907

ROZMAITE.

Kto nie chce zawodu

z ziemniakami Piznańskimi, niech się zwróci o dostawę ziemniaków z Kongresówki oraz jarzyn i owoców strączkowych po cenach targowych do firmy 19920 „Kompas”, w Krakowie, ulica Smoleńsk 16.

Akuszerka z Częstochowy udziela porad — przyjmuje zamówienia. Dyskrecja. Ul. Asnyka 9, parter. 20210

Poszukuję bieliznę do naprawy lub pończochy do cerowania, ulica Lyczakowska 75, w podwórzu, drzwi na lewo. x

Wzmą trzyniesięczną dziewczynkę o niebieskich oczach za swoją bezinteresownie. Zgłoszenia Kasztelańska 6 między 2—4 u dozorczy. 20673

Kamasze do roboty dawano K 25—30, męskie kor. 15—25 przyjmuje fabryka ul. Krakowska 14. I. p. 20618

Cechowanie i naprawa wag odbywa się w ślusarni Bronisława Weicha, Gródecka 19. 20688

Wzmą pianino albo fortepian w przechowanie w dom bezdziejny, ewentualnie miesięcznie dopłać do adm. W. N. pod „Fortepian”. 20358

Płaszcz wojskowy czysto wełniany przedwojenny gatunek (zielonkawy kolor) nowy zamienić za pałto męskie zimowe lub za prowianty Zgłoszenia listowno „Lisostół” Administracja. 20677.

Księgarz wraz z kancelaryą poszukiwani do spółki handlowej. Wyświetlony lokal do dyspozycji. Zgłoszenia pod „Przyszłość 1919” do adm. 20587

Zamienię, sprzedam lub wynajmę, piękny dom czynszowy z ogrodem na prowincji, za małą wille lub dom przy tramwaju we Lwowie. Zgłoszenia A. B. Komarno, post. rest. 20761.

Dam 500 kor. lub omoc w nauce za wyszukanie po oju umieblowanego z kuchnią z elektr. i gazem w śródmieściu zaraz. Zgłoszenia do adm. n. pod „Nauca”. 20751.

Dziewczynka rzeczna ładna do darowania, Głowackiego 11, Przew. żniak. 29734.

ZAWIADOMIENIE.

Do ożę, że Stowarzyszenie cukiernicze egzystujące przed wojną, podjęło swe czynności z powrotem. Na odbytem zgromadzeniu 9/X. został wybrany nowy zarząd i biuro pośrednictwa pracy. Uprasza się odnieść w wszelkich sprawach pod adresem Stowarzyszenie cukiernicze, Lwów ogród Kościuszki sala restauracyjna.

Hieronim Welz sekretarz. 20576. Haniszewski Bolesław przewodniczący.

„FILATELISTA POLSKI”

Miesięcznik poświęcony wiadomościom z filatelistyki polskiej i z gr. wyjdzie dnia 25. paźdz. br. Redakcyja zaprasza niniejszem wszystkich miłośników filatelistyki do czynnego współpracyownictwa przez nadsyłanie artykułów, korespondencji oraz materiałów z dziedziny polskiej filatelistyki. Administracyja przyjmuje prenumeratę, która wynosi: W Małopolsce rocznie K 25, półrocznie K 15, numer pojed. K 250. W K. i W. Wielkopolsce rocznie Mk. 14, półrocznie Mk. 8, numer pojed. M. 150. — Adres redakcyi i admin. Kraków, plac Grobli 20. — Słuszyka pocztowa 93. 1:950

Śląskie**Tow. przemysłowe-handlowe**

Spółka z ogr. odpow.
w Cieszynie, fi. i. a. w Katowicach
podejmuje się dostawy:

żelaza, blachy wszelkich gatunków, lin poznaczonych i z stali tyglowej, narzędzi jak łopaty, młoty itd., osi wozowych i wagenowych, maszyn rolniczych, motorów i lokomobil parowych, wag dozymalnych, gwoździ do rdzów. Dostarcza stali narzędziowej, sprężynowej i innej do wszelkich zastosowań, jak również sprężyn wagoowych. 19247

ZURNAL

Revue Parisien, Modeschau, Elite Parisienne, Chia International, Moderne Welt, Moderne Blousen, Kindergarderobe, Blousen Neuheiten, Dame Bazar, Kindermoden i t. p. — Biuro dzienników BUCHSTABA, Lwów, Legionów 2.. 20581

Dam fu t tytoniu i 100 cygar za wyszukanie 3 lub 4 rokoi z całym komfortem. Zgłoszenia do adm. „Wieku Nowego” pod „Solidny lokator”.

„Oświećmi”, Fabryka maszyn,
NARZĘDZI I SPRZĘTÓW ROLNICZYCH W OŚWIECIMIU
wyrabia masowo i dostarcza:
wozy gospodarskie, jadro-konne, lekkie i parokonne, sieczkarnie, młynki, brzozy drwalnicze, ule słowiańskie i t. d., zakupuje stale: S7PRYCHY DEBOWE I JASIONOWE, DESKI I KŁOCY d. bowe i bakowe.

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Beczki na kapustę sprzedaje przyjmując wszelką robotę bednarską Jakób Rużycki za Żółkiewska rogatką Zniesienie. 20115

Kupię praski śrubowe i praktyczne wiertaczki ręczną i narzędzia ślusarskie zgłoszenia pisemnie z opisem i ceną Sobolewska. Murarska 29. 20571

Kupię używane maszyny z widocznym piśmem placę najwyższe ceny Błóższa wiadomość Jolitas ul. Leona Sapiehy 47 osobście między 2—5 popołudniu 20447

Kamienie w śródmieściu sprzedam wiadomość Piekarska 10 w sklepie 20671

Futro męskie mało noszone szopy okazynie do sprzedania Teatyńska 37. III p. na lewo 20559

Wielka parcela budowlana przy ulicy Lyczakowskiej w korzystnym miejscu do sprzedania Błóższa wiadomość u adwokata Dra Gešta Lwów Trzeciego Maja 11 między 4 a 6 popoł. 20492

Sprzedam 6-tygodniowego rasowego białego szpica Piekarska 63 dom w ogrodzie. 20495

Sprzedam sypialnię jadalnię, małonośne salony, szafy łóżka stoły, biura komody ornamy, dywany materne meblowe lustra obrazy lampy naczynia metalowe porcelanowe różne rzeczy do użytku domowego. Tomaszewski, Ossolińskich 4. 9. 20499

Piec gazowy w dobrym stanie kupię Ludwik Hnuszowski. Lwów Akademicka 3 20569

Chcąc Gutmann Sykstuska 35 przyjmuję zamówienia na zimowe kartofle i kapustę po najniższych cenach w każdej ilości 20577

Pierwszorzędne urządzenie okazynie do sprzedania przy ul. Polczyńskiej 1. 5 I p. od 3—4-tej przedpoł. 20570

Obrazy do sprzedania oglądać można w sklepie Gal. fabryki papuczy Lwów Piekarska 1c 20455

Czarna kombinowana sukienka na średnia osobę szal żalobny czarne eleganckie buciki Nr 38 do sprzedania Szeptyckich 10 mezzan. prawy między 2—3 20413

Kaseta srebra prawdziwego stołowego na sześć osób do sprzedania wiadomość w administracji 20686

Placi więcej niż każdy inny!
Za złoto, srebro, monetę i zegarki **H. GUTTERMAN**, Sykstuska 14 19 92

Paki w rozmaitych wielkościach z wiórami sprzedaje firma Stanisła w Wierzbicki, magazyn oceaniany i szkła we Lwowie ul. Halicka 4. 19537

Wielonozęta kamienie trembowelskie i inne rzeczy do sprzedania Objazdowa 2. II p. 20298

Wózek tragarzski na 2 lub 3 kółka kupię. Uoznia płanego przyjmę na wyroby metalowe Widozynie Ruska 16. 20533

Mam do sprzedania powóz i karetę. Marcina 29. 20557

Ubrania męskie spodnie czarne, kożuszek zakopanski, kostiumy damskie wszystko przedwienne w bardzo dobrym stanie okazynie do sprzedania, Staszka 8 krawiec 20581

Dwa zakłady męskie dla szczupłego dwa kostiumy damskie: jedwabna sukienka, damski płaszcz granatowy sukienka wełniana z pluszem dla starszej osoby do sprzedania Potockiego 55. 20520

Cukiernia w dobrym miejscu z powodu zmiany stosunków rodzinnych do sprzedania Wiadomość w administracji. 20512

Futro damskie białe czarne splino okazynie do sprzedania. Stryjska 18. I p. na prawo od 9—11 i od 2—3 20517

2 wagi pomostowe (dla bydła) na 500 kg okazynie do sprzedania. Cena 2000 kor. za sztukę. Wiadomość: M. Stefanowski. Lwów. Warstatowa 1. 10 (noczna Na Błonie). 20681

2 futra męskie z których jedno podobne szopami z kołnierzem karkulowym w bardzo dobrym stanie, paño peleryna na tegoż mężczyźni, 2 pary bucików 41 do sprzedania między 9—11 i 4—6 ul. Orzeszkowej 7 parter na prawo 20624

Futro szopy do podroży, palto i raglan do sprzedania Staszka 5. 20694

Kupię meble w dobrym i gorszym stanie Ziełńskich Kollataja 5. 20275

Płaszcz staid na słusznego Maeryal przedwienne. Cena 600 K. Spechtowa. Kadecka 10, między 3—3 i 4—30. x

OBUWIE
Warzawskie i zagraniczne po najniższej cenie do nabycia u firmy **A. SALZBERG i A. KRUMAN** we Lwowie Pasaż Androleo, wschód od ulicy Rutowskiego 12 i Rynek 29. 203.8

Małą realność z ogrodem owocowym i ważywym lub nie dużą kamieniczkę z oścnowym komfortem przeważnie w dzielnicy lyczakowskiej kupię dam gotówkę jakoteż rentowne udziały terenu nafiowego w Borystawiu, Zgłoszenia ul. św. Józefa 1, 2 parter na prawo z ganku 20399.
Kamień z fundamentów do sprzedania wiadomość na budowie Gródecka 28. 20401

Papucze na zimę pantofle w wielkim wyborze, polecę 1. Gal. fabryka wyrobów skórnych Lwów Piekarska 1c 20456

Złoto, srebro, berylanty kupuje po najwyższej cenie **W. Buszek** Akademicka 6. nio firma **W. Buszek** we Lwowie. 16795

Futorko damskie i 2 męskie jesienne płaszcze do sprzedania. Oglądać można między 3—4 popołudniem Zdrowie 11- II p. 20107

3 wanny żużył cynkowe do sprzedania oraz 2 futryny wielkie z okazii. 1 para drzew dubeltowych, Zybkiwicz 29, Gusłowicz instalator. 19836

Kamienica II. piętrowa, wolne lata w okolicy św. Anny z wkł. 70.000 koron do sprzedania. Wiadomość Zybkiwicz 43 u właściciela. 20 98

Sprzedam 1 duży dywan stary żyłny 50x50, 1 dywan 2x14, 15 m. chodnika, 2 pary portyer jański, 2 franki, wszystko nowe w najlepszym gatunku. Oglądać można od 3 popołudniu, ulica Paulinów 3, parter. 20691

Srebrny kostium lódiany, 2 pary bucików wysokich nr. 47 i 2 pary mesztów nr. 35 do sprzedania. Dwernego 1, parter na lewo. 20513

Kamienica II. piętrowa naprzeciw II-giej szkoły realnej Sadownicka 40 System korytarzowy nadający się na bursę do sprzedania. Równocześnie szukam małej wili z ogródkiem wkład gotówka kor. 50.000 w okolicy VI. dzielnicy lub Lyczakowskiej. adres Sadownicka 40 I p. 3—6. 20565

Maszyna Underwood Remington Standard i inne systemy do sprzedania, Kolesza Sykstuska 10. 20495

Brice „Dupuyego“ do siewu, o wę i smay d maszyn polecen i stanej
Ludwik Hoszowski
Lwów, ul. Kadmi 2) 72

Płaszcz zimowy damski w dobrym stanie do sprzedania ul. Polna 19 drzwi I parter od 12 do 3 popoł. 20660

Męskie ubrania marynarkowe na sprzedaż Zgłoszenia pod „ubraniami“ do adm. Wieku Nowego. 20651

2 wagi pomostowe (dla bydła) na 500 kg okazynie do sprzedania. Cena 2000 kor. za sztukę. Wiadomość: M. Stefanowski. Lwów. Warstatowa 1. 10 (noczna Na Błonie). 20681

2 futra męskie z których jedno podobne szopami z kołnierzem karkulowym w bardzo dobrym stanie, paño peleryna na tegoż mężczyźni, 2 pary bucików 41 do sprzedania między 9—11 i 4—6 ul. Orzeszkowej 7 parter na prawo 20624

Futro szopy do podroży, palto i raglan do sprzedania Staszka 5. 20694

Kupię meble w dobrym i gorszym stanie Ziełńskich Kollataja 5. 20275

Płaszcz staid na słusznego Maeryal przedwienne. Cena 600 K. Spechtowa. Kadecka 10, między 3—3 i 4—30. x

2 kasy kenirowe tanio do sprzedania, warszty i naczynie kas kontrolnych ul. Linde o 3, JAWORSKI. 20609

PASSKÓRZANY
na 8-9 cm. szeroki, do 8 mtr. długi, zaraz kupię. Zgłoszenia do drukarni „PRASA“, ulica Sokola 4.

HERBATE świeżego zbioru.
KAWA surową i cennie świeżo paloną.
CACAO
18561 **HOLENDESKIE** wyborowej jakości poleca Handel towarów koonialnych, delia esów i win **Karola Krupńskiego** Lwów, ulica Akademicka 4.

Kamienica piętrowa z oficynami oraz zabudowania fabryczne do sprzedania. Otówka 85 000 kor. Wiadomość w Wieku Nowym 20306

Kapelusze filcowe i aksamitne przerabia modnie i t. n. o M. Topolnicka, Kopernika 1, nad apteką Mikolajcha. 19649

Złoto, srebro, sztafa na żony kupuje i placu najwięcej firma **EDM. MARYAN** B. Z. E. R., jubiler i złotnik, Lwów, Chorążczyzna 1. 7.

Najwyższe ceny płaci za Essencję z perfum wody tobońskiej i wody do ust droguerya Mra Leuzka Sadownicko, Lwów, ul. Akademicka 2 (Hotel Georgia) 20529

Kamienica dwupiętrowa do sprzedania — wiadomość ul. Kochanowskiego 1, 76 I p. ofic. 20647

WOLNOS
NAJLEPSZE
TUTKI I BIBULKI CYGARETOWE
JEDYNEJ GALICYJSKIEJ FABRYKI
BIBULEK I PAPIEROSÓW
WYROB KRAJOWY

ZIEGLERA
PRESEK DO PIECZYWA
potęguje wydajność wszelkiego rodzaju pieczywa, bo staje się ono ruinne, apetyczne i łatwo strawne. Wydobywa on wszystkie dzywece skł dniki maki i podni si temsamem wartość odżywczą potraw mącznych. Nawet ludzie, którzy nie znoszą ciasta na drożdżach, trawią łatwo ciasto sporządzone na **ZIEGLERA PROSZKU DO PIECZYWA**, bo ciasto takie jest żejsze i łatwo strawne. 19946

Baczność Tradycyjny lokal!

REKLAMA I SPRZEDAŻ.

Zbliża się

trzeci ciągnienia 5 (ostatniej) klasy Loteryi Klasowej na Inwalidów Polskich. — Ciągnięcie rozpocznie się 29. b. m. i trwać będzie przez trzy tygodnie. — W tej klasie każdy drugi los

wygrać musi

a wygrane wynoszą łączną kwotę 6 milionów 506 tysięcy koron. Główna wygrana wynosi

pół miliona kor.

Razem jest w tej klasie 13600 wygran. Cena 1/8 Kor. 35.—, 1/4 Kor. 70.—, 1/2 Kor. 140.—, 1/1 Kor. 280.— dla Nowonabywców. — Graczy dotychczasowych uprasza się o rychłe odnowienie losów, gdyż ciągnięcie już 29. b. m. Losy są do nabycia we wszystkich domach bankowych oraz większych kolekturach w kraju. — Generalna Reprezentacja Polskiej Loteryi Klasowej na Inwalidów — **DOM BANKOWY**

Schütz i Chajes
wz Lwowie, pl. Margacki 7
(róg ul. Kopernika). 20795

Znana restauracja z pokojami do śniadań i z salą bankietową pod firmą „**NAFTULA TOEPFER**”, przy ul. Trybunałskiej 11. została obecnie zupełnie odnowiona i pod nowym zarządem długolatego współpracownika tej firmy, cieszącego się wielką sympatią p. **CHRISTIANA** pod zarządkiem pierwszorzędnego kucharza, starwia tę restaurację na wyżynie najpochlebniejszej. Bogaty bufet zaopatrzony w doborowe ciepłe i zimne przysmaki. Zawsze doskonałe o normalnej temperaturze piwo, oraz inne napoje pierwszorzędnej jakości.

OD ROKU 1880 ISTNIEJĄCY
HANDEL HERBATY I KAWY
Edmunda RIEDLA

we Lwowie, ul. Rutowskiego 3.
POLECA 20422

HERBATĘ ANGIELSKĄ
W NAJPRZEDNIEJSZ. GATUNKACH.

Dom z ogródkiem lub podwórzem kupić. Wkład do 50.000 kor. Może być starszy lub zniszczony. Zgłoszenia: Administracja Wieku dom we Lwowie 20523.

Fortepian lub pianino kupi Franciszek Aeolzer. Zimorowicza 4. 20699

Kto chce

znaleźć korzystny zbyt dla swych produktów i towarów,

Kto szybko

pragnie znaleźć zajęcie, lub dobrze sprzedać niepotrzebne przedmioty,

Kto znalazł

zgubioną rzecz i pragnie zwrócić właścicielowi,

niech ogłosi

się natychmiast we

Wieku Nowym

najpożytniejszym dzienniku krajowym — którego dzieł reklam.

sawickie
wynagradza
wydatki uczynione na ogłoszenia.

Cukry warszawskie i zagraniczne
Czekolada) szwajcarskie
i Cacao)
Owoce pol. i towary kolonialne
Kawa i herbata

do nabycia w hurtowni 20796

JAKÓBA ZEIGERA
Lwów, Furmańska 14.

PAPĘ, CEMENT, WAPNO, GONTY, DACHÓWIE I INNE MATERIAŁY BUDOWLANE DOSTARCZAJĄ NATYCHMIAST

HORSZOWSKI I S-ka

LWÓW, ŁYCZAKOWSKA 32. 20179

Kartka studencka do sortowania dla chłopca 14 do 15 letniego prawie nowa wiadomość Mochnańskiego 26 II, p. drzwi 6. 20276.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów
potrzebuja na rok przyszły, tj. 1920.

stupów telegraficznych

ogólnej ilości 70.000 sztuk

z drzewa zdrowego, sosnowego, okorowanego, cięcia zimowego,

o wymiarach:

długości 7 metrów z średnicą wierzchołka	14-15 i 16 cm.
8	15-16 i 17 "
9	15-16 i 17 "
10	16-17 i 18 "
11	16-17 i 18 "
12	17-18 i 19 "
13	17-18 i 19 "

Dostawa ma nastąpić w całości lub partjami najmniej 500 sztuk przed 1. marca 1920 r. — Cena ma być podana za sztukę stosownie do wymiarów wraz z dostawą do najbliższej stacji kolei normalnotorowej. Oferty pisemne z podaniem terminów i miejsc dostawy, należyście ostateczowane wraz z pokwitowaniem na złożone w Głównej Kasie Ministerstwa P. i T., względnie w kasie miejscowego Urzędu Pocztowego 3% wadyum oferowanej kwoty należy wnieść do d. 30. października r. b. do godziny 12-tej w południe, pod adresem Ministerstwa P. i T., Wydział XII, w kopercie zamkniętej lakową pieczęcią i z napisem: „Oferta na słupy telegraficzne do kontraktu na dzień 30. października 1919 r.”.

Ministerstwo P. i T. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru. O niewyłączeniu oferty będzie zawiadomiony do d. 10-go listopada r. b. — Również do d. 10. listopada r. b. zwrócone będzie wadyum tych ofertów, którzy nie otrzymają zamówienia. 19949

Magazyn mebli
Józefa Schustera

Lwów, ulica Rutowskiego 10.

Poleca w największym wyborze, po możliwie przystępnych cenach:

Salony, Jadalnie, Sypialnie, Biura, Pościel

Magazyn otwarty od 9-tej do 1-szej i od 3-ciej do 6-tej wiecz. 20438

ODEISKI

brudawki i skórę zgrubiałą na podszewkach — bezbożnie i bez bólu usuwa

Wyrób Farmac. Labor. „**AP. KOWALSKI**”. — Dostać można 6378 w apt. M. Ettingera, we Lwowie, Gęsia 1. i we wszystkich składach aptecznych i aptekach

„KLAWIOL”

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE zmiękcza i usuwa bez bólu Cholekinaza H. Niemcewskiego.

Ataki w zupełności ustają. **OBJAWY** (początkowe). Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie siedzą się żebra). Pocienie w wątrobie. Skłonność do obstrakcji. — Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odhijanie gazów. Wzdęcia i burczenia w kiszce. Bóle i zawroty głowy. Silne zdemerowanie. **OBJAWY** (podczas ataków). W dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż pod lepatki. Wzdęcia brzucha, rozszarpane żebra i parcie na kiszce stalową. Brak tchu, oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przetrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — **Bliszych informacji udziela Aptekarz-fizyolog H. Niemcewski, Warszawa, Nowy Świat 13, m. 27.**